

ODKRYJ JAK TO BLISKO

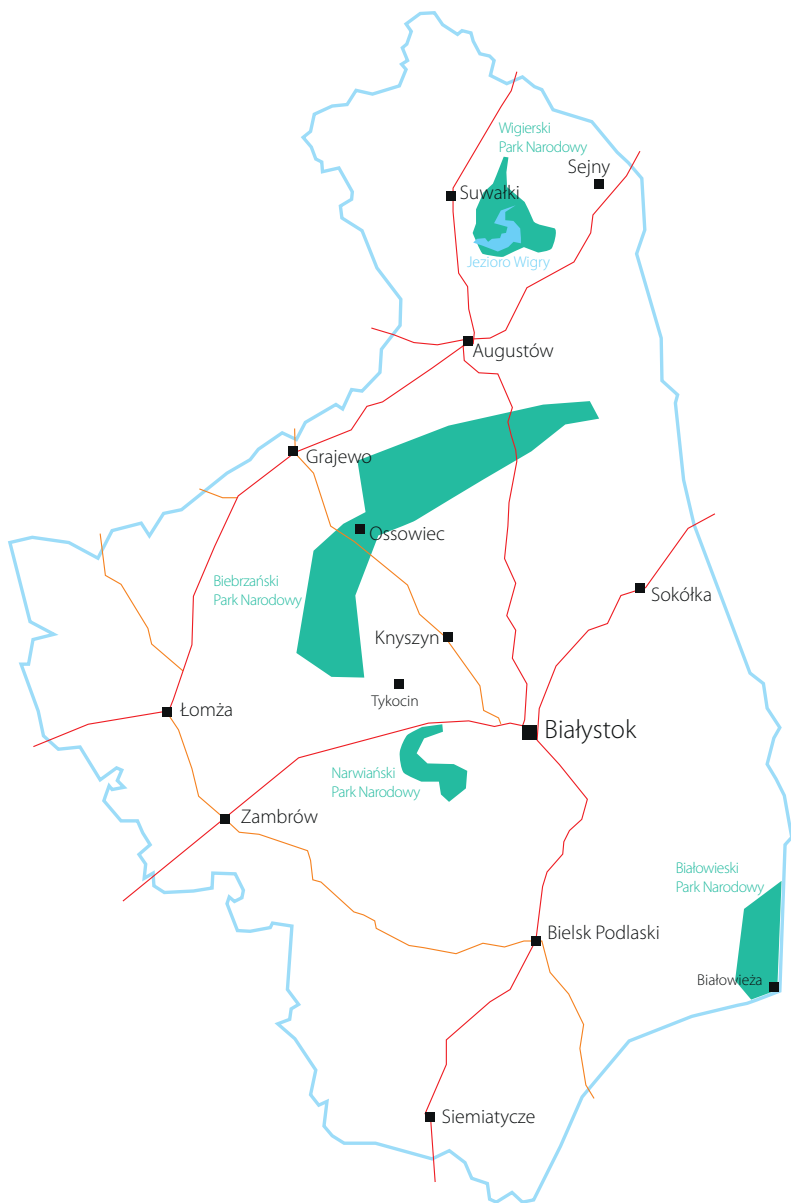
e-przewodnik
podlaskie

PIĘKNY WSCHÓD

www.pieknywschod.pl

podlaskie

Spis treści

Zabytki, muzea	str. 1
Przyroda	str. 25
Aktywnie	str. 54
Zdrowie i uroda	str. 78
Rozrywka	str. 80

podlaskie

Wyprawa w Podlaskie to spotkanie z przyrodą prawie nietkniętą przez człowieka. To 4 parki narodowe, 3 parki krajobrazowe, 88 rezerwatów i ponad dwa tysiące pomników przyrody. To wielkie puszcze: Białowieża, Knyszyńska i Augustowska, to zabagniona dolina Narwi, malownicza dolina dzikiego Bugu, najbardziej naturalne w Europie Środkowej Bagna Biebrzańskie, to malownicza polodowcowa Suwalszczyzna. To sieć szlaków pieszych, rowerowych, kajakowych i konnych. To również szlak wędrówek wielu gatunków ptaków. Można tutaj zobaczyć wszystkie europejskie gatunki dzięciołów, 11 gatunków sów, orły i mnóstwo gatunków ptaków wodno-błotnych.

Zima trwa tu długo, jest sroga i bardzo piękna. Lód utrzymuje się na jeziorach zwykle od początku grudnia do połowy kwietnia. Właśnie w sezonie zimowym najłatwiej zobaczyć tu żubry i łosie.

Ziemie tejsze zamieszkiwały na przemian różne ludy tworząc cenną mozaikę etniczną. Poznasz tu kulturę litewską, tatarską, żydowską i białoruską.

Oczarują cię zabytkowe miasteczka, wiejska drewniana architektura, domy z bogato zdobionymi okiennicami, drewniane zabytkowe cerkwie i prawosławne kaplice.

Odkryjesz smaki i potrawy o jakich nigdy wcześniej nie słyszałeś.

Ratusz w Białymstoku

Dostępność: całoroczny,

Wtorek: 10.00-17.00, Środa: 10.00-17.00,

Czwartek: 10.00-17.00, Piątek: 10.00-17.00,

Sobota: 10.00-17.00, Niedziela: 10.00-17.00

Czynny jest dla zwiedzających codziennie

(oprócz poniedziałków i dni świątecznych)

w godz. 10:00 - 17:00.

\niedziela – wstęp bezpłatny na wystawy

stałe\ Ostatni zwiedzający przyjmowani są

na 45 minut przed zamknięciem muzeum.\

Po ośmiu latach istnienia, zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 27 lipca 1957 r. Muzeum Regionalne w Białymstoku uzyskało rangę muzeum okręgowego.

Rozszerzył się zasięg jego działania, powierzono mu opiekę merytoryczną nad muzeami regionalnymi w Łomży i Suwałkach. 13 września 1958 r. Muzeum Okręgowe w Białymstoku otrzymało nową siedzibę - odbudowany ratusz z poł. XVIII wieku. Wtedy to nastąpił szybki rozwój placówki. Obok już istniejących pracowni, historycznej i archeologicznej, w 1958 r. powołano pracownię sztuki, w 1962 r. pracownię etnograficzną i w 1965 r. naukowo - oświatową. Baza lokalowa rozszerzała się w miarę odbudowywania zabytkowych budowli w pobliżu Białegostoku i przekazywania ich na cele muzealne. Tym samym rozszerzał się również zakres działalności merytorycznej. W 1973 roku przekazany został Muzeum Okręgowemu pałac w Choroszczu, gdzie utworzono ekspozycję wewnątrz. W tym samym roku w refektarzu i kaplicy Pałacu Opatów w Supraślu utworzono Punkt Muzealny. W 1976 roku pracownia historyczna przeniosła się z pałacyku przy ul. Kilińskiego 6 (został on przekazany Instytutowi Architektury Politechniki Białostockiej) do zabytkowej kamienicy przy ul. Warszawskiej 37 oraz powołano nowy Oddział - Muzeum w Tykocinie, który znalazł swą siedzibę w odbudowanej synagodze i domu talmudycznym. W roku 1982, decyzją Wojewody Białostockiego, utworzono kolejny Oddział - Białostockie Muzeum Wsi z lokalizacją na terenach położonych przy Szosie do Augustowa, a w 1984 roku, w odrestaurowanym ratuszu w Bielsku Podlaskim, powstało Muzeum w Bielsku Podlaskim. W roku 1992 powołano kolejny Oddział - Muzeum Rzeźby Alfonsa Kamego - w zabytkowej willi w Białymstoku przy ul. Świętojańskiej 17. W 2006r. otwarto nowy oddział Muzeum Ikon w Supraślu. Z dniem 27 kwietnia 1998 r. Muzeum Okręgowe zostało przemianowane na Państwowe Muzeum w Białymstoku, a uchwałą z 25 kwietnia 2000 r. zmieniono jego nazwę na Muzeum Podlaskie w Białymstoku.

Zabytki, muzea

Muzeum Historyczne w Białymstoku

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 10.00-17.00,
Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00,
Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00,
Niedziela: 10.00-17.00

Muzeum czynne jest dla zwiedzających
codziennie oprócz poniedziałków i dni
świętecznych

Muzeum mieści się w secesyjnej kamienicy z początku XX w., w dawnym pałacyku Cytrona. Placówka posiada bogate zbiory archiwaliów i ikonografii, ilustrujących przeszłość Białegostoku

i Podlasia. Istnieje tu również Gabinet Numizmatyczny z kolekcją 16 000 monet i medali. Muzeum jest w posiadaniu jedynej w kraju kolekcji pamiątek związanych z osadnictwem tatarskim na pograniczu polsko-litewsko-białoruskim. Stałą ekspozycją jest makietą barokowego miasta Białystok, prezentująca urbanistyczny układ XVIII – wiecznego Białegostoku.

Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 10.00-17.00
Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00
Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00

Alfons Karny to rzeźbiarz minionego stulecia. Należał do pokolenia, które w historii Rzeczypospolitej odegrało rolę szczególną. Kolekcja rzeźb Alfonsa Karnego prezentowana na stałej ekspozycji: "Alfons Karny – Opus vitae" jest własnością Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Jej tworzenie trwało ponad czterdzieści lat i jest cennym dorobkiem dwóch pokoleń białostockich muzealników.

Zgromadzona kolekcja liczy kilkadziesiąt portretów. Tworzą one Galerię Wielkich Polaków, która w pełni odzwierciedla artystyczny dorobek rzeźbiarza.

Ekspozycja stała poświęcona życiu i twórczości Alfonsa Karnego, składa się z części:

1. Portrety wielkich Polaków,
2. Pracownia rzeźbiarza,
3. Historia życia twórczego,
4. Sztuka dawna i współczesna z kolekcji artysty.

Muzeum Wojska w Białymstoku

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 9.30-17.00,
Środa: 9.30-17.00, Czwartek: 9.30-17.00,
Piątek: 9.30-17.00, Sobota: 9.30-17.00,
Niedziela: 9.30-17.00

Ekspozycje stałe:

1. Dzieje wojskowe ziem północno-wschodniej Polski IX-XX wiek,
2. Galeria „Wojsko Polskie w sztuce ludowej”,
3. Sala Sławy Bojowej,
4. Sala Rycerska,
5. Galeria Rzeźby Batalistycznej Edmunda Majakowskiego.

Zbiory Muzeum Wojska w Białymstoku:

- Broń biała, palna i uzbrojenie ochronne
- Mundury i ubiory polskie i obce
- Uzbrojenie i sprzęt wojskowy regularnych polskich i obcych oddziałów powstańczych i partyzanckich
- Chorągwie, sztandary, proporce
- Ordery odznaczenia i odznaki wojskowe polskie i obce
- Wojskowy sprzęt jeździecki, siodła, rzędy końskie
- Broń sportowa i myśliwska
- Uzbrojenie orientalne i egzotyczne
- Malarstwo, grafika, rzeźba i medalierstwo batalistyczne
- Ikonaografia wojskowo-historyczna, ryciny, rysunki fotograficzne
- Archiwalia-rękopisy, mapy, dokumenty osobiste, dyplomy, druki ulotne
- Księgozbiór specjalistyczny z zakresu historii wojskowości i muzealnictwa wojskowego
- Przedmioty pamiątkowe i pamiątki osobiste
- Sprzęt lotniczy, pancerny, artyleryjski i uzbrojenie okrętów wojennych

Oddział Muzeum Wojska: ekspozycja sprzętu wojskowego przy Podlaskim Oddziale Straży Granicznej, Białystok, ul. Bema 100.

Muzeum Motoryzacji i Techniki – Muzeum na Węglowej w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Muzeum na "Węglowej" powstało w roku 2006 z inicjatywy Stowarzyszenia Starej Motoryzacji i Techniki. Celem działalności w/w instytucji jest skupienie w jednym miejscu pasjonatów starej motoryzacji i techniki oraz właściwe wyeksponowanie ich zbiorów do tej pory skrzętnie przechowywanych w zaciszach prywatnych garaży. W chwili obecnej na ekspozycję Muzeum składają się m.in:

- * zabytkowe rowery,
- * zabytkowe motocykle z lat 1920-1981,
- * zabytkowe samochody z lat 1930-1981 oraz prototypy,
- * eksponaty dawnej komunikacji miejskiej, kolejnictwa oraz pożarnictwa,
- * dioramy – rekonstrukcje militarne, militaria,
- * zabytkowe radioodbiorniki oraz sprzęt TV i łącznościowy,
- * inne zabytkowe eksponaty techniki i motoryzacji.

Dodatkowo, na terenie Muzeum, organizowane są cykliczne imprezy popularyzujące wiedzę o zabytkowej motoryzacji i uczące kultury technicznej, m.in.:

- * festyny z zabytkową techniką,
- * wystawy eksponatów (wraz z możliwością odbycia jazd wybranymi pojazdami),
- * imprezy - rekonstrukcje działań militarnych.

Muzeum otwiera swoje drzwi w trakcie trwania imprez, możliwe jest także umówienie się na indywidualne zwiedzanie np. w niedzielę. Od wiosny 2008r. Muzeum będzie otwarte w każdą niedzielę miesiąca.

Zabytki, muzea

Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 8.00-16.00,
Środa: 8.00-16.00, Czwartek: 8.00-16.00,
Piątek: 8.00-16.00, Sobota: 9.00-17.00,
Niedziela: 9.00-17.00

W muzeum można podziwiać zarówno wystawy stałe jak też czasowe, dodatkowo muzeum prowadzi działalność edukacyjną oraz organizuje różnego rodzaju imprezy.

Muzeum Historii i Tradycji Żołnierzy Suwalszczyzny w Suwałkach

Dostępność: całoroczny,
Poniedziałek: 07.00-15.00,
Wtorek: 07.00-15.00
Środa: 07.00-15.00, Czwartek: 07.00-15.00
Piątek: 07.00-15.00

W muzeum znajdują się między innymi zbiory broni palnej oraz białej, proporce, odzież wojskowa, a na zewnątrz można obejrzeć działa i czołg. Zobaczyć można także przedmioty pochodzące z różnych stron świata, np. rekwizyty związane z żołnierzami generała Sikorskiego z Londynu.

Ekspozycje tu zgromadzone pochodzą od prywatnych darczyńców, jak również przekazane zostały przez inne muzea z Polski.

Stojący na warcie żołnierze są dodatkową atrakcją.

Muzeum Ikon w Supraślu

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 10.00-17.00,
Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00,
Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00

Muzeum Ikon zajmuje część siedemnastowiecznego Pałacu Archimandrytów, wchodzącego w skład zabudowań monasteru suprańskiego. Jego centralną część stanowi zrekonstruowana, XVI-wieczna obronna cerkiew Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy.

Muzeum Ikon w Supraślu dysponuje jedną z najbogatszych w Polsce kolekcją ikon XVIII, XIX i XX-wiecznych. Absolutnym unikiem są XVI-wieczne freski ocalałe ze zburzonej i obecnie odbudowanej cerkwi Zwiastowania NMP, znajdującej się na terenie Monasteru Suprańskiego. Wystawa stała prezentująca ikony i freski suprańskie.

Muzeum regionalne w Orli

Dostępność: całoroczny,

Muzeum Regionalne znajduje się przy Zespole Szkół im. Ziemi Orlińskiej w Orli.

W muzeum można zobaczyć ciekawe eksponaty, które pokazują jak były wyposażone białoruskie podlaskie domy w dawnych czasach.

W izbie odbywają się ciekawe zajęcia edukacyjne. Uczniowie uczą się tkąć na krosnach, prząść na kołowrotku.

Odbywają się tu spotkania autorskie z białoruskimi poetami, pisarzami, literatami.

Zabytki, muzea

Muzeum w Tykocinie

Dostępność: całoroczny, Wtorek: 10.00-17.00,
Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00,
Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00,

Muzeum mieści się w zabytkowej synagodze. Prezentuje ono pamiątki historii Tykocina, w tym zabytki kultury żydowskiej, która rozwijała się tutaj przez ponad czterysta lat. W Muzeum obejrzyć można wystawy stałe i czasowe prezentujące dzieje i kulturę Tykocina, starodawnego miasta, w którym żyły różnorodne narody i rozwijały się różnorodne kultury: polska, ruska, litewska, tatarska i żydowska.

Wystawy stałe:

Wnętrze sali Wielkiej Synagogi;
Seder Pesach (wieczera paschalna);
Pokój Rabina;
Gabinet Glogerowski;

Galeria malarstwa Zygmunta Bujnowskiego wśród pamiątek po prowizorach farmacji.

Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczy

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 10.00-17.00, Środa: 10.00-17.00,
Czwartek: 10.00-17.00, Piątek: 10.00-17.00,
Sobota: 10.00-17.00,

Będąc nad Narwią warto zajrzeć do byłej letniej rezydencji hetmana Klemensa Branickiego znajdującej się w Choroszczy, na trasie Warszawa-Białystok, w której obecnie mieści się muzeum. Mały pałacyk bieli się pośród zieleni okalającego go parku z fosami, kanałami wodnymi, romantycznymi alejkami i mostkami. Miejsce to uroczne, spokojne, doskonale na spacer we dwoje. W muzeum mieści się stała ekspozycja wnętrz pałacowych z XVIII i XIX wieku. Muzeum gromadzi eksponaty i dokumenty związane z historią pałacu i jego właścicieli, oraz meble i wyroby rzemiosła artystycznego z XVIII i XIX wieku.

W działalności edukacyjno-oświatowej poprzez różne formy zajęć interaktywnych w przystępny sposób przybliża sztukę, kulturę i obyczaje minionych epok.

Zabytki, muzea

Białostockie Muzeum Wsi w Wasilkach

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 09.00-15.00, Środa: 09.00-15.00,
Czwartek: 09.00-15.00, Piątek: 09.00-15.00,
Sobota: 09.00-17.00, Niedziela: 09.00-17.00

W muzeum można podziwiać zarówno wystawy stałe Teren Białostockiego Muzeum Wsi można zwiedzać bezpłatnie, codziennie do godz 20:00. Płatne jest zwiedzanie wystaw czyn-

Muzeum w Bielsku Podlaskim

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 10.00-17.00
Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00
Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00

Murowany późnobarokowy ratusz w Bielsku Podlaskim wzniesiony został najprawdopodobniej na miejscu zniszczonego przez pożar drewnianego XV-wiecznego ratusza. Jego fundatorką była Izabela Branicka, starościna bielska i kasztelanowa krakowska, żona Jana Klemensa Branickiego. Projektantem był nadworny architekt Branickich - Jan Sękowski. Budowę bielskiego ratusza rozpoczęto w roku 1776, zakończono ostatecznie na początku 1780r. Posiada ciekawą kolekcję zdjęć i pocztówek prezentujących miasto i jego mieszkańców na przestrzeni XX wieku. Jej trzon stanowią pocztówki z Bielska Podlaskiego z okresu międzywojennego, autorstwa Z. Wilka i M. Witkowskiego. Muzeum posiada w swoich zbiorach liczne pocztówki i fotografie miasta z okresu PRL-u. Interesująca jest kolekcja pocztówek świątecznych oraz fotografii portretowych oraz ślubnych z okresu międzywojennego. Wśród zgromadzonych dokumentów na szczególną uwagę zasługują zbiór 72 dokumentów Litewskiego Konsystorza Duchownego w Wilnie z 1869 r. Muzeum gromadzi również wytwory pracy artystów ludowych z terenu ziemi bielskiej (pisanki, koszyki, tkaniny) oraz eksponaty etnograficzne obrazujące życie mieszkańców okolicznych wsi (drobne narzędzia rolnicze, naczynia, elementy strojów).

Zabytki, muzea

Muzeum Przyrodniczo -Leśne Białowieskiego Parku Narodowego

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 09.00-16.30, Środa: 09.00-16.30,
Czwartek: 09.00-16.30, Piątek: 09.00-16.30,
Sobota: 09.00-17.00, Niedziela: 09.00-17.00

Siedzibą muzeum jest nowoczesny budynek, w którym w sposób innowacyjny i atrakcyjny prezentowane są zbiory przyrodnicze z dziedziny zoologii, botaniki, historycznego użytkowania Puszczy. Szczególnie silnie akcentowane są procesy ekologiczne charakterystyczne dla Białowieskiego Parku Narodowego. Na ekspozycji stałej prezentowane są najbardziej charakterystyczne dla Puszczy zbiorowiska leśne (grąd, ols, łęg, bór sosnowy, borealna świerczyna bagienna), procesy ekologiczne (np. fazy rozkładu drewna) i zjawiska przyrodnicze (np. niezwykle bogactwo gatunków królestwa grzybów i świata zwierząt). W części kulturowej ekspozycji ukazano sposoby historycznego użytkowania Puszczy na przestrzeni wieków (sianokosy, bartnictwo, przerób drewna na terpentynę i węgiel drzewny, wąskotorowe kolejki leśne). Wszystkie zagadnienia przyrodnicze przedstawiane są blokami problemowymi za pośrednictwem realistycznych dioram przedstawiających zwierzęta, grzyby, rośliny w ich naturalnych środowiskach.

Prywatne Muzeum Wsi, Marian Świącki w Narwi

Dostępność: całoroczny

Pan Marian Świącki - właściciel skansenu zgromadził ciekawą kolekcję maszyn rolniczych oraz przedmiotów gospodarstwa domowego używanych przez mieszkańców podlaskiej wsi.

Zabytki, muzea

Izba Regionalna "Ruta" nad Narwią

Dostępność: całoroczny

Izba Regionalna "Ruta" to zbiór starych przedmiotów gospodarstwa domowego: tkactwo, rybołówstwo, przedmioty kultu religijnego, książki i dokumenty z XIX wieku

Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie

Dostępność: całoroczny,
Poniedziałek: 09.00-17.00

Wtorek: 09.00-17.00

Środa: 09.00-17.00, Czwartek: 09.00-17.00

Piątek: 09.00-17.00, Sobota: 09.00-17.00

Niedziela: 09.00-17.00

Skansen Kurpiowski jest jednym z dwóch najstarszych muzeów budownictwa ludowego w Polsce, jego twórcą był Adam Chętnik, działacz społeczny i etnograf. Skansen został otwarty 19 czerwca 1927 roku i zajmował powierzchnię 1/3 ha. Na tym niewielkim obszarze znajdowało się przeszło 3 tys.eksponatów z zakresu historii, etnografii i przyrody pochodzących z terenu Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Były one eksponowane w dwóch drewnianych budynkach zbudowanych na wzór kurpiowski, we wiatkach oraz wprost pod gołym niebem. W czasie II wojny światowej muzeum zostało doszczętnie zniszczone. Ekspozycje ewakuowane do pobliskich wsi uległy zniszczeniu lub rozproszaniu. Ocalały jedynie dwa odrzyny drzew bartnych i brama wejściowa do muzeum od strony rzeki. Odbudowę skansenu rozpoczęto pod koniec lat 50-tych.

Obecnie na obszarze 4,5 ha znajduje się 21 zabytkowych budynków przeniesionych z zagród chłopskich, dwór szlachecki oraz kilkadziesiąt obiektów tzw. małej architektury: bramki, kapliczki, studnie itd. Ekspozycja plenerowa obejmuje dwa działy: bartniczo-pszczelarski i rolniczy. Pierwszy z nich został usytuowany w najstarszej części muzeum, gdzie znajdują się m.in. dwa ocalałe pnje drzew bartnych, ule kładowe oraz sprzęt pszczelarski.

Zabytki, muzea

Twierdza Osowiec

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 10.00-15.30, Środa: 10.00-15.30,
Czwartek: 10.00-15.30, Piątek: 10.00-15.30,
Sobota: 10.00-15.30, Niedziela: 10.00-15.30

W przeszłości była ważnym elementem zespołu umocnień broniących zachodnich granic imperium rosyjskiego. Pierwsze obiekty Twierdzy były budowane z cegły i kamienia. W trakcie prac wykopano wiele fos i kanałów oraz usypano wały. Podczas modernizacji Twierdzy Osowiec na początku XX wieku większość budowli ceglanych przykryto betonem. Podczas I wojny światowej, w 1915 roku, trzykrotne próby zdobycia Twierdzy przez Niemców, w tym jedna z użyciem gazów bojowych - chloru, nie powiodły się. Jej obrona przeszła do historii porównywana nawet z działaniami wojennymi w 1916 r. pod Verdun we Francji. Twierdza Osowiec została wpisana do rejestru zabytków w 1998 r. Na terenie Fortu I (Centralnego) zostało otwarte Muzeum Twierdzy Osowiec. Trasa do zwiedzania liczy 9 godz. W tym można zobaczyć Muzeum Twierdzy Osowiec, podziemia, budowle fortyfikacyjne oraz wiele ciekawostek przyrodniczych.

Muzeum Regionalne w Siemiatyczach

Dostępność: całoroczny,
Wtorek: 09.00-17.00
Środa: 09.00-17.00, Czwartek: 09.00-17.00
Piątek: 09.00-17.00, Sobota: 10.00-16.00
Niedziela: 14.00-18.00

Muzeum prezentuje prace artystów, którzy swoje życie związali z terenem nadbużańskim. Muzeum posiada trzy stałe ekspozycje: Józefa Charytona, Leonidasa Wiszenko, Ryszarda Brzeskiego oraz ekspozycję czasową prac Stefana Feista w pierwszą rocznicę jego śmierci.

Zabytki, muzea

Muzeum Regionalne w Drohiczynie

Dostępność: sezonowo
otwarte w sezonie letnim

Przechowywane w muzeum eksponaty pochodzące w wykopalisk archeologicznych potwierdzają starą metrykę grodu, przez który przechodziło kilka szlaków handlowych. Poza drogą bużańską, przez Drohiczyn wiodły trakty łączące Nowogród Wielki z Kijowem oraz Ruś z Jaćwieżą.

Do najciekawszych obiektów należą zabytki wczesnośredniowieczne : szklane paciorki sprowadzone z Rusi Kijowskiej, enkolpion o kształcie krzyża z brązu, grzebień wykonany z poroża jeleni i łosiów, gliniana kostka oraz brązowe bransolety. Drohiczyn był w wiekach średnich znanym ośrodkiem garncarstwa, o czym świadczą zachowane fragmenty naczyń glinianych zdobionych rytymi żłobkami.

Muzeum posiada także kolekcję ołowianych plomb z XII, XII i XIV wieku z wyciśniętymi różnorodnymi symbolami, wśród których spotykamy znaki książąt ruskich, między innymi kijowskich i czernihowskich.

W odrębnej sali zgromadzono zbiory etnograficzne : narzędzia rolnicze, oraz przedmioty codziennego użytku pochodzące z XIX stulecia i pierwszych dziesięcioleci XX wieku. Możemy oglądać: sochę, sierpy, chomąto, dwojaki, miech kowalski, maselnice, pojemniki na ziarno, kołowrotki, magielnicę, a nawet drewnianą pralkę. W muzeum znajduje się kolekcja rzeźb ludowych. Kilka z nich wykonał znany miejscowy rzeźbiarz i poeta Lucjan Boruta (1929-1990).

Zabytki, muzea

Muzeum Diecezjalne im. Jana Pawła II w Drohiczynie

Dostępność: całoroczny

Zbiory mieszczą się w kilku salach. Jest wśród nich sala papieska z obrazami, pamiątkowymi medalami i monetami, okolicznościowymi znaczkami i pocztówkami. W innych salach można zobaczyć argentalia, czyli przedmioty ze srebra: kielichy, relikwiarze, monstrancje (a wśród nich wspaniałe zdobne monstrancje Jabłonowskich, Sapiehów, Radziwiłłów), pacyfikaly, tace, lichtarze. Na specjalnych stojakach pyszną się bogato zdobione i haftowane ornaty, a w gablocie pastorały: kandydata na ołtarze biskupa Zygmunta Łozińskiego i papieża Piusa XII. Można też obejrzeć zabytkowe rzeźby i obrazy, a także oryginalne dokumenty królewskie podpisane przez Władysława IV, Jana Kazimierza i Augusta II. Są stare księgi i mszały. Każdy eksponat ma swoją historię. Tak jak Krzyż Virtuti Militari z powstania kościuszkowskiego czy czarna biżuteria (przypominająca kajdany), którą nosiły żony Polaków zesłanych po 1863 roku na Sybir. Albo wykonany na Syberii kielich mszalny z... dwiema duszami, w które wkładało się rozgrzany kawałek metalu, by podczas mszy św. nie zamarało wino.

Galeria prezentuje i promuje sztukę najnowszą różnych mediów (malarstwo, rzeźba, obiekty, fotografia, wideo, instalacje intermedialne, performance itp.).

Galeria organizuje ponad 20 wystaw rocznie - indywidualnych lub problemowych, czasami przedstawia również programy innych interesujących galerii. Prezentuje znanych i wybitnych artystów polskich i zagranicznych; ale jest w niej też miejsce na debiuty i promocje młodych twórców.

Galeria realizuje bogaty program edukacyjny: organizuje spotkania autorskie, promocje książek poświęconych sztuce, sesje naukowe, wykłady, warsztaty dla dzieci, młodzieży i studentów, a także specjalny program kształcenia nauczycieli przedmiotów artystycznych i humanistycznych. Celem programu edukacyjnego jest przybliżenie odbiorcom sztuki najnowszej w możliwie najszerszym zakresie, a co za tym idzie - również ułatwienie odbioru wystaw proponowanych przez galerię.

Galeria od początku swego istnienia gromadzi zbiory dzieł sztuki, które obecnie mają postać dwóch kolekcji: "Trzy nurty. Realizm - Metafora - Geometria" (prace z lat 1965-1985) oraz "Kolekcja II" (1990-1999).

Dostępność: całoroczny

Galeria Arsenał w Białymstoku

Muzeum Rolnictwa im. ks. J. K. Kluka w Ciechanowcu

Dostępność: całoroczny,

Wtorek: 08.00-16.00

Środa: 08.00-16.00, Czwartek: 08.00-16.00

Piątek: 08.00-16.00, Sobota: 09.00-18.00

Niedziela: 09.00-18.00

Muzeum znajduje się w zespole pałacowo-parkowym z połowy XIX w. Muzeum posiada osiem działów:

Etnograficzny,
Historyczno-Artystyczny,
Budownictwa Wiejskiego-Skansen,
Techniki Rolniczej,
Historii Uprawy Roślin,
Historii Chowu i Hodowli Zwierząt Gospodarskich,
Tradycji Zielarskich,
Muzeum Weterynarii.

Zbiory Muzeum liczą ponad 27 000 eksponatów (w tym ponad 300 maszyn i narzędzi rolniczych), które prezentowane są zwiedzającym w 39 ekspozycjach stałych.

W Skansenie Mazowiecko-Podlaskim zgromadzono 44 zabytkowe obiekty architektury drewnianej (XVIII - pocz. XX w.), które ulokowano w trzech zespołach, z pełnym wyposażeniem wnętrza. Muzeum posiada punkty filialne w Drewnowie (wiatrak z zagrodą młynarza) i Dąbrowie Łazy (wiatrak).

W parku krajobrazowym rośnie ponad 100 gatunków drzew i krzewów - w tym 19 pomników przyrody.

Muzeum jest organizatorem wielu interesujących imprez mających wieloletnią tradycję, są to m.in.

„Niedziela Palmowa - Konkurs Palm Wielkanocnych”,

„Podlaskie Święto Chleba”,

„Ogólnopolski Konkurs Gry na Instrumentach Pasterskich”.

Galeria im. Slendzińskich, Muzeum Miejskie w Białymstoku

Dostępność: całoroczny,

Poniedziałek: 09.00-17.00

Wtorek: 09.00-17.00

Środa: 09.00-17.00, Czwartek: 09.00-17.00

Piątek: 09.00-17.00, Sobota: 09.00-17.00

Niedziela: 09.00-17.00

Siedziba Galerii znajduje się w centrum Białegostoku w dawnym budynku Domu Modlitwy Cytronów. W salach na parterze znajduje się ekspozycja stała zatytułowana "Ludomir z Wilna Sleńdziński". Na pierwszym piętrze prezentowane są wystawy czasowe oraz odbywają się warsztaty plastyczne i lekcje muzealne. Trzon kolekcji stanowią dzieła: Aleksandra, Wincen-tego, Ludomira, Julitty Sleńdzińskich. W zbiorach znajdują się obrazy olejne, polichromowane drewniane rzeźby i płaskorzeźby, studia rysunkowe, szkice luzem i w tekach datowane od poł. XIX do lat osiemdziesiątych XX wieku. Galeria posiada również kolekcję grafiki wileńskiej głównie XIX oraz XX w. oraz obiekty rzemiosła artystycznego i instrumenty muzyczne, m.in. jedyny w naszym regionie klawesyn francusko-flamandzki z warsztatu firmy Zuckermann. Galeria prowadzi działalność kulturalno-artystyczną i edukacyjną. Od 1993 organizowane są powszechnie znane w regionie cykliczne imprezy pn. "Czwartki u Sleńdzińskich", w ramach których odbywają się spotkania autorskie, promocje książek, koncerty i recitale muzyki poważnej. Na tzw. "Czwartki" oprócz gości z regionu i kraju zapraszani są również przedstawiciele polskich środowisk artystycznych zamieszkałych za wschodnią granicą.

Galeryjka Ikon w Białymstoku

Dostępność: całoroczny,

Poniedziałek: 09.00-17.00

Wtorek: 09.00-17.00

Środa: 09.00-17.00, Czwartek: 09.00-17.00

Piątek: 09.00-17.00

W galerii można obejrzeć i zakupić ikony pisane przez dyplomowanych ikonografów. Ikony to unikalne dzieła wiernie pierwowzorom, powstające aby zachować wartości teologiczne oraz ciągłość i niezmienność sztuki ikonograficznej.

Zainteresowani tematyką IKONY ręcznie pisanej mogą obejrzeć etapy tworzenia w pracowni ikonopisania w Białymstoku przy ul. Bema 11 lok 71.

Ikony piszą dwie dyplomowane ikonopisarki po jednej tego typu szkole w Polsce - Studium Ikonograficznym w Bielsku Podlaskim.

Kamienny dwór w Bielsku Podlaskim

dostępność: całoroczny

Kamienny dwór, styl dworcowy w duchu modernizmu, zbudowany w 1933 r., parterowy, z portykiem kolumnowym, kryty czterospadowym dachem.

Letnia rezydencja Aleksandry - wdowy po Marszałku J. K. Piłsudskim.

Muzeum Pisanki w Ciechanowicach

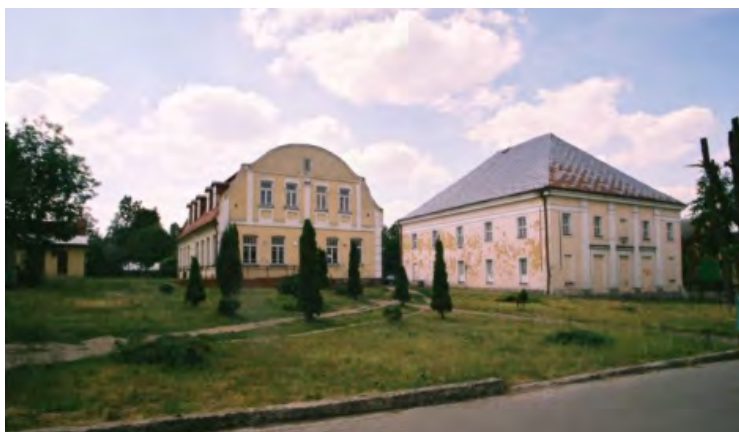
Dostępność: całoroczny

Niewątpliwą atrakcją jest otwarte w 2004 r. pierwsze w Polsce Muzeum Pisanki, powstałe z liczącej ponad 1000 eksponatów, prywatnej kolekcji Państwa Ireny Stasiewicz-Jasiukowej i Jerzego Jasiuka, ofiarowane w darze ciechanowieckiej placówce. Zwiedzający mają możliwość porównać i ocenić wzornictwo ludowe na miniaturowych dziełach sztuki z różnych części Polski. Tylko tutaj można poznać sztukę zdobienia jaj z całego świata.

Galeria Narwiańska w Łapach

Dostępność: całoroczny

Galeria Nadnarwiańska to stała ekspozycja poświęcona przyrodzie i kulturze najbliższej okolicy. Galeria Narwiańska mieści się w Wiejskim Domu Kultury w Uhowie. Jej inicjatorem i założycielem jest Pan Dariusz Gumowski.

Zespół Pałacowy Branickich w Białymstoku

Poniedziałek: 15.30-17.30

Wtorek: 15.30-17.30

Środa: 15.30-17.30, Czwartek: 15.30-17.30

Piątek: 15.30-17.30, Sobota: 09.00-17.00

Niedziela: 09.00-17.00

To jeden z najciekawszych zabytków Białegostoku, jedna z najlepiej zachowanych rezydencji magnackich epoki saskiej na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Jego obecny kształt pochodzi z czasów Jana Klemensa Branickiego i odzwierciedla ambicje królewskie hetmana. Rezydencja nawiązywała swoim wyglądem do barokowych pałaców królów francuskich, stąd jego nazwy: „Wersal Polski”, „Wersal Podlaski”, „Wersal Północy”. Wiele podobieństw z XVIII w. zachowało się we wnętrzach obiektu: westybul, pokój chiński, kaplica. Na teren kompleksu prowadzi brama wjazdowa, zwana od rodowego herbu Branickich „Gryfem”. Dzisiaj, zabytkowy obiekt, jest siedzibą Akademii Medycznej.

Pałac Branickich jest otoczony najlepiej zachowanym w Polsce barokowym ogrodem. Ogród francuski tworzą labirynty, kwatery bukszpanowe i fontanny. Główna aleja przebiega przez most nad zbiornikiem wodnym utworzonym z fosi będącej elementem dawnego bastionu zamkowego. W sąsiedztwie parku francuskiego jest park utrzymany w stylu angielskim. Na uwagę zasługują dwa obiekty barokowe – pawilon włoski i tokański.

Pałac Chaima Nowika w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Rezydencja białostockiego fabrykanta Chaima Nowika (posiadacza największej w Białymstoku fabryki sukna i kapeluszy) wybudowana została w latach 1900-1910. Jest to pałac z charakterystyczną rotundą w narożniku. Wewnątrz zachowana oryginalna, secesyjna polichromia. Frontową elewację zdobi secesyjna dekoracja z liści i owoców wawrzynu oraz laurowych wieńców. Pałac w 1944 roku zajął Garnizonowy Szpital Wojskowy. Dziś jest siedzibą Wojskowej Komisji Uzupełnień.

Pałacyk Gościnny Branickich w Białymstoku

Pałacyk powstał w latach 1766-71 z fundacji Jana Klemensa Branickiego. Pierwotnie był otoczony ogrodem i pełnił funkcję rezydencjonalną. Później był wykorzystywany jako obiekt gastronomiczny i mieszkalny. W końcu XIX w. i w okresie międzywojennym mieściła się tu kawiarnia a budynek był znany jako „Dom Widera”. Obecnie mieści się tu Urząd Stanu Cywilnego. Nazywany również Pałacym Słubów, Domem Koniuszego.

Zespół pałacowy w Strabli

Dostępność: całoroczny

Dzieje pałacu sięgają pierwszej połowy XVI wieku. Wielokrotnie zmieniał właścicieli, aby w pierwszej połowie XVIII wieku trafić w ręce Macieja Maurycyego Starzeńskiego, piastującego m.in. stanowiska sekretarza i adiunkta Jana Klemensa Branickiego. Radykalnej przebudowy dworu dokonał jego syn, Michał Hieronim, który wznosił murowany pałac w otoczeniu pięknego parku. Obok stanął drewniany lamus – przykład rzadkiego na tym obszarze barokowo-klasycystycznego spichrza dworskiego. Kolejni potomkowie Starzeńskich rozbudowywali zabudowania gospodarcze, dążyli też do upiększenia ogrodu i samej rezydencji. Obecnie w rękach prywatnych.

Dworek szlachecki z XIX wieku w Andryjankach

dostępność: całoroczny

Dworek - murowano-drewniany, z końca XIX z drewnianymi budynkami gospodarczymi z tego okresu. Własność prywatna

Drewniany dworek z 1870 roku w Kalnicy

Dostępność: całoroczny

W Kalnicy znajduje się dworek drewniany z 1870 roku wraz z pozostałościami parku dworskiego.

Dwór i park dworski w Drozdowie

Poniedziałek: 08.30-15.30

Wtorek: 08.30-15.30

Środa: 08.30-17.30, Czwartek: 08.30-15.30

Piątek: 08.30-15.30, Sobota: 09.30-15.30

Niedziela: 09.30-15.30

Niewielki parterowy dwór rozbudował Franciszek Dionizy Lutosławski. Był to murowany, piętrowy, klasycystyczny pałacyk z tarasem przed fasadą ogrodową, zaprojektowany przez Witolda Lanciego. Na południe od dworu rozciągał się park.

Po parcelacji majątku Lutosławskich w 1936 roku, dwór wykupiła od skarbu państwa córka Wincentego Lutosławskiego, Maria Niklewiczowa i mieszkała w nim do śmierci w 1979 roku. Częstym gościem w dworze Lutosławskim był wielki przyjaciel tej rodziny, Roman Dmowski, który spędził tu ostatnie chwile swego życia i tu też zmarł 2 stycznia 1939 roku. Obecnie mieści się tu Muzeum Przyrody.

Cerkiew prawosławna pw. św. Proroka Eliasa z XIX w. we wsi Podbiele

dostępność: całoroczny

Cerkiew prawosławna pw. św. Proroka Eliasa z 1876 r.

Cerkiew cmentarna pw. św. Dymitra Sołuńskiego w Parcewie

Dwór w Tyborach Kamionce jest to zespół dworsko-pałacowy, zbudowany w 1856-1857r. Dawny dworek rodzinny Glogerów (miejsce urodzenia Zygmunta Glogera), obecnie archiwum PAN. W sąsiedztwie dworku znajdują się stawy, które w lecie służą jako miejsce wypoczynku. Znajduje się 8 km od miasta Wysokie Mazowieckie.

Dwór w Wiktorowie

dostępność: całoroczny

Dworek został wybudowany w 1929 roku przez dziedzica Antoniego Jastrzębskiego. Budynek murowany, dwie kondygnacje, trzy wejścia frontowe, obudowane gankiem z dwiema kolumnami nad gankiem jest taras. W miejscu w którym znajduje się zespół dworski otoczony jest sadem. Od strony ogrodu usytuowano wejście reprezentacyjne, także obudowane gankiem z sześcioma kolumnami.

Do posiadłości prowadzi typowa dla dworków brukowa aleja, obsadzona żywopłotem i wierzbami. Na parterze jest siedem pokoi, hol i dwie łazienki, natomiast na piętrze korytarz i sześć pokoi. W pobliżu dworku znajdowały się czworaki przeznaczone dla parobków, stajnie, stodoły oraz piwnice, magazynki i obory budowane z kamienia (budynki gospodarcze rozebrano).

Właścicielem pałacu całej okolicznej ziemi (prawdopodobnie 300 ha gruntu) był Antoni Jastrzębski, który mieszkał w Wiktorowie ze swoją rodziną.

Dwór w Tyborach Kamiance

Poniedziałek: 08.30-15.30

Wtorek: 08.30-15.30

Środa: 08.30-17.30, Czwartek: 08.30-15.30

Piątek: 08.30-15.30, Sobota: 09.30-15.30

Niedziela: 09.30-15.30

Dwór w Tyborach Kamiance jest to zespół dworsko-pałacowy, zbudowany w 1856-1857r. Dawny dworek rodzinny Glogerów (miejsce urodzenia Zygmunta Glogera), obecnie archiwum PAN. W sąsiedztwie dworku znajdują się stawy, które w lecie służą jako miejsce wypoczynku. Znajduje się 8 km od miasta Wysokie Mazowieckie.

Kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Chojewie

dostępność: całoroczny

Drewniana kaplica została poświęcona 15 czerwca 1952 roku. W roku następnym została ona rozbudowana. W 1954 roku ks. inf. Michał Krzywicki, administrator apostolski diecezji pińskiej, udzielił zezwolenia na przechowywanie w kaplicy Najświętszego Sakramentu. W 1969 roku ze składek miejscowej ludności zakupiono trzy dzwony. Od 1971 roku w kaplicy sprawowane były wszystkie sakramenty święte.

W dniu 1 sierpnia 1977 roku ks. bp Władysław Jędruszek ustanowił samodzielny rektorat, wyodrębniony z parafii brańskiej. W jego skład weszły następujące wsie: Chojewo, Pace i Kiersnowo. Pierwszym rektorem kościoła został ks. Jan Wasilewski, który 1982 roku przystąpił do budowy murowanej świątyni.

Kościół pw. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Knyszynie

dostępność: całoroczny

Istnieje kilka dowodów na to, że parafia rzymsko-katolicka istniała już na początku XVI wieku. W 1520 roku został założony nowy kościół przez wojewodę litewskiego, Mikołaja Radziwiła. Niektóre zapisy mówią o tym, że pierwotnie istniały dwa kościoły w Knyszynie. Jeden z nich był murowany i znajdował się w pobliżu narożnika rynku. Drugi kościół był drewniany i znajdował się w centrum miasteczka. Obecna, najstarsza w Archidiecezji Białostockiej murowana świątynia, kościół świętego Jana Apostoła i Ewangelisty, została wybudowana przez Jana Zamoyskiego. Jest to murowany kościół z dwiema zakrystiami, wieżą i oryginalnym drewnianym sufitem kasetonowym. Kościół ten był konsekrowany 21 marca 1601 r. przez biskupa wileńskiego, Benedykta Wojnę. W 1710 r. pożar zniszczył kościół, a w 1722 r. na polecenie biskupa Macieja Ancuty został odbudowany. Bardzo prawdopodobna jest informacja o sarkofagu z sercem króla Zygmunta Augusta, który znajduje się w podziemiach kościoła. Natomiast w środku kościoła można zobaczyć tablicę pamiątkową, na której umieszczone są słowa króla: "Nie jestem królem waszych sumień". Sowa te świadczą o wielkiej mądrości króla, któremu przyszło władać państwem bardzo różnorodnym pod względem narodowym i religijnym.

Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej i Św. Kazimierza w Mońkach

dostępność: całoroczny

Po zakończeniu I wojny światowej i odzyskaniu przez Polskę Niepodległości erygowano pierwszą parafię w Mońkach. Proboszczem był ks. Mieczysław Małynicz-Malicki i to dzięki niemu wybudowano kaplicę murowaną i rozpoczęto przygotowania do budowy kościoła. Projekt nowej świątyni nawiązującej swoim charakterem do renesansu, wykonał znany architekt Stefan Szyller. Prace przy budowie kościoła rozpoczęły się w 1923 r., poświęcenia dokonał w 1931 r. abp Romuald Jałbrzykowski.

Kościół parafialny p.w. Św. Trójcy w Jasionówce

Poniedziałek: 08.30-15.30

Wtorek: 08.30-15.30

Środa: 08.30-17.30, Czwartek: 08.30-15.30

Piątek: 08.30-15.30, Sobota: 09.30-15.30

Niedziela: 09.30-15.30

Fundacja pierwszego Kościoła p.w. Św. Trójcy w 1533 r. zaistniała dzięki braciom Kurzenieckim. Pod koniec XVII w. funkcjonowała już murowany kościół. Pod koniec XVIII w. został powiększony o zakrystię i kruchtę. W wyniku pożaru spaliła się drewniana zabudowa miasta, plebania, dzwonnica i stopił się dzwon. W czasie I wojny światowej świątynia nie ucierpiała, startą były dzwony, które padły łupem wojsk rosyjskich. W 1944 r. Jasionówka znalazła się na linii walk, czego konsekwencją było poważne zniszczenie miasta, w tym kościoła.

Drewniany kościół w Gielczynie

dostępność: całoroczny

Drewniany kościół w Gielczynie p.w. Nawiedzenia NMP. Pierwszy kościół w Gielczynie należący wówczas do parafii w Wiźnie zbudował w 1777 r. Krzysztof Opacki, kasztelan wioski. W 1807 r. kościół staje się filią Trzciannego, natomiast połowie XIX w. zostaje utworzona samodzielna parafia. Należy do charakterystycznego dla północno-wschodniego Podlasia i Mazowsza typu późnobarokowej bezwieżowej świątyni o prostej bryle, z ryzalitem w fasadzie, zwieńczonej ozdobną sygnaturką.

Kościół w Trzciannem p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła

Niewątpliwie na lata 1401-1424 należy datować powstanie najstarszego trzciańskiego kościoła. W 1746 został zbudowany kolejny kościół parafialny. W 1846 r. pobudowano nowy, murowany, trójnawowy kościół. Ważnym elementem jego wyposażenia były obrazy klasycystyczne malowane zapewne przez Jana Glogera, w ołtarzy głównym św. Piotra i Pawła oraz Świętej Rodziny. Przed frontem kościoła wybudowaną dzwonnice kamienną z trzema dzwonami.

Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Krypie

Parafia Krypno powstała 1 stycznia 1905 roku. Erygował ją ks. biskup wileński Edward Ropp. Sanktuarium w Krypie jest szczególnym miejscem pielgrzymowania rodzin z Archidiecezji Białostockiej, a także grup młodzieży oraz mężczyzn. Kult Obrazu M.Bożej Krypniańskiej sięga odległych czasów. Świadczą o tym opisy doznanych łask, uzdrowień, stare wota pochodzące już z końca XVI i początków XVII wieku.

Święta Góra Grabarka

Poniedziałek: 10.00-17.00

Wtorek: 10.00-17.00

Środa: 10.00-17.00, Czwartek: 10.00-17.00

Piątek: 10.00-17.00, Sobota: 10.00-17.00

Niedziela: 10.00-17.00

Święta Góra Grabarka zasyłnęła z cudu, jaki miał miejsce na początku 1710 roku podczas epidemii cholery, która dziesiątkowała ludność na terenie Podlasia. Legenda mówi, że w tym czasie zostało objawione pewnemu starcowi z Siemiatycz, iż uratować się można tylko na Świętej Górze Grabarce. Po przybyciu wiernych z Siemiatycz i ustawieniu tu krzyży nastąpił cud. Ludzie zaczęli zdrowieć i nikt już nie umarł. Na wieść o tym wydarzeniu zaczęli przybywać oni na Świętą Górę z całej okolicy.

Od blisko 300 lat, 18 sierpnia w przeddzień Święta Spasa Izbawnika (Zbawiciela) tysiące wiernych prawosławnych z całej Polski pielgrzymują na górę Grabarkę. Z przynoszonych przez nich krzyży wyrósł prawdziwy las otaczający cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego oraz żeński klasztor prawosławny.

Planty w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Park Planty znajduje się w sąsiedztwie Parku Branickich. Powstał u schyłku XIX w. Modernistyczna kompozycja parku charakteryzuje się ciekawym układem bulwarów i alei, w którym znaczącą kompozycję tworzą dwa bulwary (północny i zachodni) oraz główna aleja położona w południowej części parku, otoczona ze wszystkich stron przez stare drzewostany i dużą ilość krzewów ozdobnych. We wschodniej części parku znajduje się różanka o regularnym układzie kwater, rozplanowana na 4 poziomach. Na poziomie najniższym wybudowano prostokątny basen przy którym ustawiono rzeźbę Praczek z 1946 r. Umieszczona w centralnej części Plant fontanna ma około 100 kolorowych reflektorów tworzących 14 figur.

Las Zwierzyniecki w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Las Zwierzyniecki to rezerwat na terenie, którego ochroną objęto wschodnią i środkową część Parku Zwierzynieckiego. Celem rezerwatu jest zachowanie fragmentów lasu o charakterze ągu. Roślinność rezerwatu, pomimo bezpośredniego sąsiedztwa miasta, zachowała wysoki stopień naturalności. Flora rezerwatu jest bardzo bogata i składa się prawie wyłącznie z gatunków stanowiących składniki naturalnych zbiorowisk leśnych. Miejscami zachowały się stare, około 100-letnie graby i olsze.

W czasach Branickich rozciągał się tutaj ogrodzony zwierzyniec, który był miejscem licznych polowań dworskich. Mieszkały tu jelenie, danielę, bażanty, kuropatwy, dzikie kaczki i łabędzie. W lesie Zwierzyniec szczególnie warto: poszukać wosną geofitów, wyobrazić sobie jak przed wiekami wyglądały lasy na obszarze zajętych przez miasto.

Stawy Dojlidzkie w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Zespół Stawów Dojlidzkich wraz z otaczającymi łąkami, lasami i polami stanowi niezwykle ciekawy obiekt przyrodniczy. Poza występowaniem wielu rzadkich i chronionych gatunków roślin tj. np. sasanka łąkowa, jest to przede wszystkim ostoja ptaków. Ogółem stwierdzono tu występowanie ok. 200 gatunków, szczególnie ptaków wodno-błotnych, najbardziej zagrożonych w Europie. Do najrzadszych należą czapla biała, kormoran, nur czarnoszyi, ohar, tracie i uhla. Często można spotkać różne gatunki kaczek pływających tj. cyraneczki, cyranki, krakwy, świstuny, rożeńce, płaskonosy. Poza tym Staw Plażowy służy mieszkańcom Białegostoku jako miejsce wypoczynku i uprawiania sportów wodnych, co nie musi stanowić zagrożenia dla ptaków, jeśli uniknie się organizowania głośnych imprez plenerowych w okolicy łęgowej. Stawy Dojlidzkie leżą na pograniczu trzech gmin: Białegostoku (Staw Plażowy), gminy Supraśl i gminy Zabłudów.

Park Konstytucji 3 Maja w Suwałkach

Dostępność: całoroczny

Park Konstytucji 3 Maja położony jest w sercu Suwałk, między ulicą Hamerszmita i fragmentem ulicy Kościuszki zwanym Placem Europejskim. W parku znajduje się strefa bezprzewodowego internetu, punkt informacji turystycznej, toaleta, fontanna i inne atrakcje np. pomniki.

Rezerваты przyrody na terenie gminy Czarna Białostocka

Dostępność: całoroczny

Gmina posiada w swoich granicach rezerваты, których celem jest ochrona fragmentów Puszczy Knyszyńskiej. Budzisk (pow. 328,5 ha) jest najstarszym, jedynym posiadającym strefę ochrony ścisłej. Specyficznym elementem przyrody rezerwatu są źródłiska. Zachowały się tu fragmenty lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnych.

Jesionowe Góry (pow. 376,55ha) odznacza się dużym zróżnicowaniem roślinności i obecnością rzadko spotykanych zbiorowisk leśnych. Jesion i dęb osiągnęły tutaj wymiary drzew pomnikowych. Wśród wyjątkowych i rzadkich roślin występuje osobliwość na skalę kraju - relikw polodowcowy - chamedafne północna. Rezerwat jest jednym z 9 stanowisk występowania tej rośliny w Polsce. Karczmiszko (pow. 16,57ha) iglaste bory sosnowo-świerkowe z dorodnym starodrzewem, z roślinnością podlegającą ochronie ścisłej.

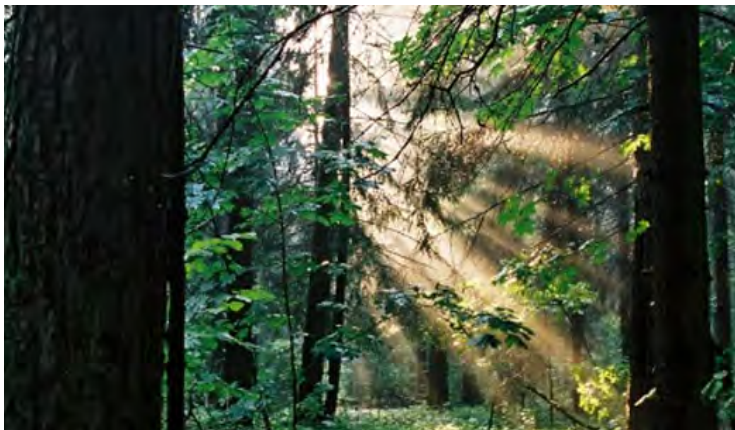
Krzemianka - (pow. 230,91ha) leśno - archeologiczny rezerwat ze ścieżką dydaktyczną.

Osobliwością są kopalnie krzemienia i kamieniołomy z epoki brązu.

Taboły - (pow. 302,44ha) chroni torfowiska niskie i przejściowe odznaczające się wysokim stopniem naturalności /nie jest udostępniony dla turystów/.

Rezerwat "Budzisk"

Dostępność: całoroczny

Rezerwat Budzisk utworzono w 1970 roku a w roku 1987 powiększono do obecnych rozmiarów 328,51 ha. Jest najstarszym rezerwatem Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej. W rezerwacie obowiązują dwie kategorie ochrony:

ścisła - obejmująca 17,28 ha

częściowa - na pozostałym obszarze.

Specyficznym elementem przyrody rezerwatu są źródła. Występują jako wydajne źródła dające początek strumieniom oraz torfowiska, z których powoli sączy się woda.

Teren rezerwatu odznacza się wysokim stopniem naturalności i bogatą, urozmaiconą szatą roślinną. Wśród zbiorowisk roślinnych jest kilka o dużej wartości przyrodniczej i wysokich walorach naukowych. Zachowały się tu fragmenty lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnych. Osobliwością zbiorowisk roślinnych rezerwatu Budzisk jest zespół łągu wiązowo-jesionowego oraz świerkowo-olszowego, które są rzadkością w pozostałych rejonach Polski.

Rezerwat "Jesionowe Góry"

Dostępność: całoroczny

Rezerwat Jesionowe Góry został utworzony w roku 1987. Zajmuje powierzchnię 376,55 ha. Odznacza się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej. Chroni dobrze zachowane zbiorowiska zespołów na siedliskach bagiennych i mieszanych z wielogatunkowym, dorodnym drzewostanem. Ochroną ścisłą objęty jest obszar 178,46 ha z najcenniejszymi dla nauki siedliskami bagienno-torfowiskowymi, gdzie chroni się: bór bagienno-torfowiskowy, bór mieszany bagienno-torfowiskowy, las mieszany bagienno-torfowiskowy, a także grąd szczytowy. Osobliwością na skalę regionu i kraju jest grąd szczytowy zwany też kokoryczowym. Charakteryzuje się on wyjątkowo dorodnym drzewostanem. Kilka dębów, jesionów, klonów i świerków osiąga tutaj wymiary drzew pomnikowych. Wśród wyjątkowych i rzadkich roślin występujących w tym rezerwacie, należy wymienić dwa relikty polodowcowe: chamedafne północna (roślina tundrowa) której w kraju znanych jest tylko 9 stanowisk wieloletni błękitny

Wzdłuż granicy rezerwatu przebiega pieszy "Szlak Puszczański" /czerwony/ - biegnący północnym skrajem Puszczy Knyszyńskiej z Czarnej Białostockiej do Janowa.

Rezerwat "Karczmisko"

Dostępność: całoroczny

Rezerwat "Karczmisko" jest najmniejszym rezerwatem na terenie gminy Czarna Białostocka, a po "Budzisku" - najstarszym. Utworzony został w 1972 roku i ma powierzchnię 16,57 ha.

Cały krajobraz rezerwatu zdominowany jest przez stare, pochyle sosny i nieco im ustępujące wielkością świerki. Czasem tylko zamajaczy wśród nich brzoza czy dąb. Sosny osiągają wysokość 30 metrów, a średnica pnia dochodzi prawie do 80 centymetrów.

W warstwie krzewów dominuje leszczyna, a w warstwie runa gatunki typowe dla lasów iglastych - trzcinnik leśny, szczawik zajęczy, borówka czarna, konwalia majowa.

W rezerwacie występuje 8 gatunków roślin podlegających ochronie ścisłej. Do najciekawszych należą:

tajeża jednostronna,
arnika górską
lilia złotogłów.

Rezerwat "Krzemianka"

Dostępność: całoroczny

Leśno-archeologiczny rezerwat "Krzemianka" utworzony w 1987r. na powierzchni 230,91 ha. Jego wschodnia część leży na terenie gminy Czarna Białostocka, zachodnia zaś na terenie gminy Dobrzyniewo Kościelne.

Rezerwat obejmuje zabagnioną dolinę strumienia Krzemianka, który jest zasilany obfitymi źródłiskami położonymi u podnóży wyniesień morenowych otaczających dolinę. Zespół łągu jesionowo- olszowego porastający dolinę jest najdogodniejszym siedliskiem do zakładania gniazd i dający obfity żer dla drobnych ssaków owadożernych i gryzoni oraz drobnego ptactwa.

Na terenie rezerwatu stwierdzono 14 gatunków roślin podlegających ochronie. Do najciekawszych należą: dwa gatunki podkolanu - białego i zielonego, lilia złotogłów i kruszczyk szerokolistny. Same storczyki stanowią połowę całej liczby roślin chronionych.

Przez najciekawsze fragmenty rezerwatu prowadzi 4 km ścieżka przyrodnicza. Do atrakcji poza przyrodniczych należy zaliczyć skansen pszczelarski i drzewa bartne, oraz kopalnię krzemienia z epoki brązu.

Rezerwat "Taboły"

Dostępność: całoroczny

Dziś lasy puszczańskie możemy podziwiać tylko w miejscach niedostępnych, położonych z dala od dróg i osad. Puszcza Knyszyńska jako jeden z niewielu obszarów leśnych w Polsce wykazuje cechy naturalności.

Rezerwat "Taboły" utworzony został w roku 1999 zajmujący obszar 307,89 ha chroni torfowiska niskie i przejściowe, na których występują w większości zespoły leśne borowe (bór mechowiskowy i świerkowo-torfowcowy) i brzeziny bagiennej odznaczające się wysokim stopniem naturalności.

Najbogatszym w gatunki roślinne zespołem w rezerwacie jest biel, czyli sosnowo-brzozowy las bagieny. Występuje tu przeszło 70 gatunków roślin, gdzie około 30% stanowią mchy i torfowce. Biel zajmuje znaczne powierzchnie w północnej części rezerwatu, rośnie na torfach przekraczających dwa metry głębokości.

Dogodne warunki do bytowania ma liczna grupa drobnych ssaków. Spotkać też można duże: losia, jelenia, dziką, sarnę rzadziej - wilka czy rysia. Z ptaków na największą uwagę zasługują gatunki typowe dla tajgi - orzechówka, gil, krzyżodziób świerkowy, dzięcioł trójpalczasty i białogrzbietowy oraz sowa włochatka.

Jezioro Maliszewskie

Dostępność: całoroczny

Jezioro pochodzi ze starszego niż ostatnie (bałtyckie) zlodowacenia środkowopolskiego. Obecnie jezioro zajmuje powierzchnię około 85 ha i charakteryzuje się bardzo dużą, kilkunastometrową miąższością osadów jeziornych. Te osady to skarbnica wiedzy o zmianach klimatycznych na przestrzeni ostatnich 130 tysięcy lat. Jest to miejsce urzekające bogactwem ptaków, które znalazły dogodne schronienie w porastających płyciznę szuwarach. Podczas wiosennej migracji ptaków, bataliony mają tu swoje regularne tokowiska.

Ścieżka Przyrodnicza Suraż-Uhowo

Dostępność: całoroczny

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA ciągnie się przez 10 km od Suraża do Uhowa. Nie jest oznakowana. Piesza wycieczka ścieżką przyrodniczą zajmuje 4 godziny. Wyprawę rozpoczyna się w Surażu, w muzeum archeologicznym. Dalej idzie się szosą na północ, obok stacji, aż za cmentarz drogą żwirową - do wzgórz, skąd można obserwować strukturę geologiczną terenu Suraża. Idąc dalej dociera się do żwirowni. Następnie wędrując połąną drogą kierujemy się na północ pomiędzy lasami i borami i wychodzimy na półotwartą przestrzeń. Po lewej stronie jest rzeka Narew. Możemy przez szuwar marnowy, wśród zarośli wierzbowych dojść aż do boru suchego. Droga prowadzi wśród wydm, łąk aż do starorzecza. Dalej pod dębami można podziwiać widoki i obserwować ptaki. Kierując się w stronę wsi Uhowo czeka nas do przejścia kolejne starorzecze. Ścieżka prowadzi do domu opieki społecznej w Uhowie i dalej ulicą do stacji kolejowej.

Rezerwat przyrodniczy "Jelonka"

Dostępność: całoroczny

Na całej powierzchni podlega ochronie ścisłej. Chroni kompleks muraw piaszkowych, jałowczysk i zarośli jałowcowo-osikowych powstałych na jałowych nieużytkach porolnych, odznaczających się swoją szatą roślinną i podlegających sukcesji wtórnej prowadzącej do odtworzenia ekosystemu leśnego. W rezerwacie, pomimo ubogiej gleby (piaski i żwiru) szata roślinna jest dość bogata i urozmaicona – występują tu porosty, mszaki i wiele roślin naczyniowych. Rezerwat podlega ochronie ścisłej. Leży przy drodze Hajnówka – Kleszczewo.

Punkt widokowy Targonie Wielkie

Dostępność: całoroczny

Punkt widokowy znajduje się w miejscowości Targonie Wielkie. Odwiedzając to miejsce turyści mogą podziwiać piękne widoki na ujście Śliny do Narwi, oraz dolinę obu rzek. Wiosenne rozlewiska przyciągają tu wielu turystów i ornitologów.

Szlak okrężny z Uhowa

Dostępność: całoroczny

Długość szlaku: 10 km

Spływ rzeką Narew zajmuje kilka godzin, rozpoczyna się w Uhowie, prowadzi przez Bokiny, Łapy i z powrotem do Uhowa. Kajak można wypożyczyć na plaży OKF w Uhowie skąd ma początek spływ. W samym Uhowie można zwiedzić kościół pw. Św. Wojciecha z 1919 r. Przepływa się pod mostem kolejowym i drogowym, za którymi rzeka rozgałęzia się na trzy koryta. Płynąc prawym korytem, wzdłuż zabudowań, można po 2 km odpocząć na niezorganizowanym polu biwakowym. Dalej rzeka zaczyna meandrować. Widać tu naturalny jej charakter – zarośla trzcinowo – wierzbowe zobaczyć też można ptaki wodno-błotne. Po przepłynięciu 4 km należy skręcić z głównego koryta w lewo, na wschód, a dotrze się wówczas do tzw. „Rozlewy”. Jest to duże, płytkie rozlewisko wody utrzymujące się przez cały rok. Następnie dopłytnie się do miejsca biwakowego „Durnego Chata” i wsi Bokiny. Spływ wraca na „Rozlewę” i płynąc na zachód wraca prawą odnogą Narwi. W Łapach można zatrzymać się na terenie zwanym „Sosenką”, gdzie wypoczywają tutejsi mieszkańcy. Dalej kajaki płyną w kierunku mostów w Uhowie i wracają do przystani kajakowej.

Unikalny krajobraz z okolic wsi Haćki

Dostępność: całoroczny

Okolice wsi Haćki stanowią unikatowy obszar pod względem przyrodniczym (pagórki kemowe porośnięte murawami kserotermicznymi) i archeologicznym (grodzisko, kurhan i osady otwarte z okresu od wczesnej epoki żelaza po wczesne średniowiecze). Tą piękną miejscowość otaczają pagórki oraz inne ciekawe formy terenu.

Rezerwat przyrody "Koryciny"

Dostępność: całoroczny

Staraniem Nadleśnictwa Rudka utworzono w 1975 r. Rezerwat Przyrody Koryciny o powierzchni 88,63 ha w celu zachowania fragmentu naturalnego lasu, charakterystycznego dla Wyżyny Drohickej. Rezerwat charakteryzuje dobrze zachowany naturalny drzewostan, którego głównymi składnikami są dąb szypułkowy i grab, a domieszkę stanowią: brzoza brodawkowata, osika i świerk.

Na terenie rezerwatu rośnie dąb "Radosław". Wiek dębu szacowany jest na 460 lat. Wysokość drzewa wynosi 35 m, obwód to 726 cm. Należy on do najwyższych dębów będącymi pomnikami przyrody na Podlasiu. Przewyższa go tylko jeden z dębów rosnących w Puszczy Białowieskiej. Wśród roślinności zielnej występują gatunki prawnie chronione: wawrzynek wilcze tyko wilczełyko, gnieźnik leśny, podkolan biały, widłak, widłak, kopytnik pospolity, konwalia majowa, kruszyna pospolita, marzanka wonna, turówka leśna, kalina koralowa. Na terenie rezerwatu oraz w jego najbliższym sąsiedztwie stwierdzono występowanie 37 gatunków ptaków. Na podkreślenie zasługuje występowanie wszystkich gatunków mucholówek oraz czterech gatunków dzięciołów.

Głaz narzutowy w Oleksinie

Dostępność: całoroczny

W okolicach miejscowości Oleksiny przy drodze Poletyły-Zaluskie znajdują się głaz narzutowy o długości ponad 3 m, szerokości około 3 m, i obwodzie 10,8 m.

Park Pałacowy w Białowieży

Dostępność: całoroczny

Na wzgórzu pałacowym uwagę turystów zwraca grupa liczących dziś ponad 300 lat dębów szypułkowych. Na turystów pragnących poznać historię i przyrodę parku czekają dwie ścieżki edukacyjne z tablicami informacyjnymi: przyrodniczą "Drzewa Parku Pałacowego" i historyczną "Zabytki Parku Pałacowego"

W Parku Pałacowym ma swą siedzibę Dyrekcja BPN, Ośrodek Edukacji Przyrodniczej mieszczący się w pięknym drewnianym budynku w otoczeniu drzew, z widokiem na tafle stawów - byłym Dworku Gubernatora Grodzieńskiego z 1845 roku. O czasach carskich świadczą dziś pozostałe elementy zabudowań zachowanych do dziś np. brama pałacowa z 1894 roku, budynek dawnej stajni carskiej, Dom Marszałkowski z 1904 roku, Dom Myśliwski. Przy bramie wjazdowej do Parku Pałacowego mieści się punkt Informacji Turystycznej. W tym miejscu funkcjonuje też nowoczesne i ciekawe Muzeum Przyrodniczo-Leśne BP.

Zbiornik wodny Bachmaty w Dubiczach Cerkienych

Dostępność: całoroczny

Zbiornik wodny „Bachmaty” – sztuczny akwen utworzony na rzece Orlance w pobliżu Dubicz Cerkiewnych. Mieści się tu Ośrodek Wypoczynkowy „Bachmaty” z kilkoma domkami do wynajęcia, polem namiotowym i miejscami ogniskowymi. Można tu wypożyczyć kajaki i rowery wodne. Do zbiornika docieramy skręcając w lewo (jadąc od strony Hajnówki) i dalej oznakowaną drogą żwirową.

Rezerwat krajobrazowy im. Władysława Szafera w Białowieży

Dostępność: całoroczny

Rezerwat położony jest po obu stronach szosy Hajnówka – Białowieża i obejmuje pas lasu szerokości od 700 do 1000 m. Chroni najważniejsze zbiorowiska Puszczy Białowieskiej, przede wszystkim grądy i bory mieszane. Podziwiać tu można drzewa osiągające znaczne rozmiary – dąb szypułkowy, świerk pospolity, sosnę zwyczajną, grab zwyczajny. Rezerwat został założony w 1921 r. Nosi imię znanego działacza polskiego ochrony przyrody i botanika – Władysława Szafera (1896–1970).

Zbiornik wodny "Siemianówka" w Bondarach

Dostępność: całoroczny

Zbiornik wodny „Siemianówka” jest jednym z największych w Polsce sztucznych zbiorników wodnych. Zaistniała konieczność całkowitego lub częściowego wysiedlenia ponad 200 gospodarstw z ośmiu wsi. Pięć z nich uległo całkowitej likwidacji (Rudnia, Garbary, Bołtryki, Łuka, Budy) – zostały zalane wodą. Ogrom powierzchni zbiornika Siemianówka widać z punktu widokowego na tamie (na zaporze czołowej) w okolicach wsi Bondary i Rybaki. Ciekawy widok rozciąga się z mostu przy torze kolejowym znajdującym się na nasypie dzielącym zbiornik na dwie części.

Powierzchnia zalewu wynosi 3250 ha, maksymalna głębokość – 7 m. Długość zbiornika maksymalnie osiąga 13,5 km, zaś szerokość 1,4 km.

Akwen ten miał pełnić wielorakie funkcje, m.in. regulować gospodarkę wodną, być zbiornikiem wody pitnej dla aglomeracji białostockiej oraz stworzyć warunki rozwoju infrastruktury rekreacyjno-turystycznej.

Zbiornik retencyjny jest miejscem bytowania wielu gatunków rzadkich ptaków. Został sztucznie zarybiony i stanowi obecnie dość atrakcyjne miejsce dla wędkarzy. Tereny wokół zbiornika są słabo zagospodarowane, brzegi często zarośnięte bujną roślinnością. Przy zbiorniku są dwie plaże z kąpieliskami (w miejscowościach Bondary i Rybaki).

Stara Białowieża

Dostępność: całoroczny

Stara Białowieża jest uroczyskiem uznawanym za załazek dzisiejszej Białowieży. Znajduje się tu ścieżka edukacyjna „Szlak Dębów Królewskich i Wielkich Książąt Litewskich”. Wędrujemy wśród wiekowych dębów, nazwanych przez pomysłodawców ścieżki – Ewę i Jacka Wymułeków, imionami władców Polski i Litwy związanych z Puszcą. Przy każdym dębzie znajduje się tabliczka, a na niej informacje o samym drzewie oraz o jego „patronie”. Nieopodal „Szłaku Dębów Królewskich i Wielkich Książąt Litewskich” znajdują się miejsca

Park Krajobrazowy w Grabowie

Dostępność: całoroczny

Przepiękny XIX wieczny park krajobrazowy z zabytkowym dworkiem po słynnym szlacheckim rodzie Wagów. W parku co roku odbywa się impreza „Folkowe Wianki u Wagów”, odtwarzająca obrzędowość świętojańską.

Schrony bojowe Osowieckiego Rejonu umocnieniowego z lat 1940-1941

Dostępność: całoroczny

Fortyfikacje w okolicach wsi Gromadzyn Stary Gmina Kolno stanowią część tzw. Linii Mołotowa i są fragmentem Osowieckiego Rejonu Umocnionego. Powstały na przełomie 1940/41 roku. Schrony wykorzystano podczas walk z Niemcami w dniach od 22 czerwca do 25 czerwca 1941r.

Rezerwat Przyrody "Uroczysko Dzierzbia" w Stawiskach

Dostępność: całoroczny

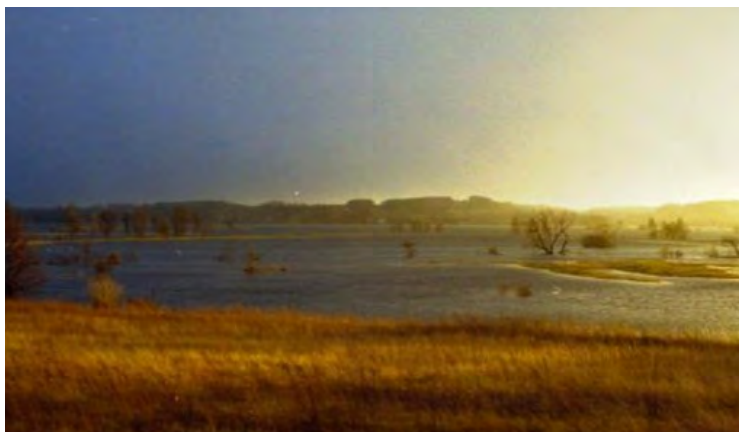

Rezerwat Uroczysko „DZIERZBIA” leży na terenie lasów państwowych Nadleśnictwa Łomża, 2,5 km na zachód od Stawisk. Zajmuje powierzchnię 71,80 ha. Obejmuje doliny strumienia płynącego głęboko wciętą doliną. Strumień wpada do rzeczki o nazwie Dzierzbia, płynącej rozległą, zatorfioną doliną na południowym obrzeżu uroczyska. Miejscami zbocza wyniesień otaczających doliny strumienia i rzeczki Dzierzbi są strome (do 30°), a wysokości względne przekraczają 10 m. U podnóża wyniesień, w wielu miejscach występują źródła zasilające strumień i rzekę Dzierzbę. Strumień wpadający do Dzierzbi płynie naturalnym korytem tworzącym liczne zakola.

W sąsiedztwie strumienia występuje łęg gwiazdnicowo-olszowy. Drzewostan tworzy tu olsza czarna, miejscami z domieszką olszy szarej. Drzewostan wysoki jest uzupełniany przez dolną warstwę drzew oraz liczne zioła i krzewy.

Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi

Dostępność: całoroczny

Park utworzony został 10 grudnia 1994 roku. W jego skład weszła zachowana prawie w naturalnym stanie dolina Narwi na odcinku Piątница – Bronowo i jej strefa krawędziowa. Ochronie podlegają tutaj unikatowe walory krajobrazowe, przyrodnicze, poznawcze i estetyczne doliny i jej otoczenia. Łączna powierzchnia objęta ochroną wynosi 19664 hektara. W Parku występuje 6 gatunków nietoperzy i 178 gatunków ptaków m.in.: bociany, bataliony, czajki, gęsi, żurawie. Warto zwrócić uwagę na bogatą i cenną roślinność – 37 gatunków roślin chronionych. Perełką Parku - Rezerwat Kalinowo, na prawym zboczu doliny Narwi, 5 km na wschód od Łomży chroni wielogatunkowy las liściasty o naturalnym charakterze.

Oferta Parku:

ścieżki przyrodnicze oznaczone tablicami informacyjnymi i poglądowymi, ukazujące florę i faunę Parku, lekcje biologii na świeżym powietrzu dla najmłodszych.

Do atrakcji turystycznych Parku należy także zabytkowy dwór drewniano-murowany rodziny Lutosławskich w Drozdowie z XVIII wieku, w którym dziś mieści się Muzeum Przyrody. Ekspozycje z zakresu natury, ale także dawnego życia dworskiego.

Ścieżka przyrodnicza Wigierskiego Parku Narodowego - Płazy

Dostępność: całoroczny

Ścieżka wyposażona jest w 6 tablic informacyjnych oraz kładkę i pomost. Podobnie jak pozostałe ścieżki można zwiedzać przez cały rok. Najlepszym jednak okresem do obserwacji płazów jest wiosna, kiedy zwierzęta te odbywają gody.

Przystanki na ścieżce:

I Kumak

II Grzebiuszka

III żaba moczarowa

IV żaba jeziorkowa

V żaba trawna

VI traszka zwyczajna

Przed wejściem na ścieżkę należy nabyć kartę wstępu do WPN. Kartę nabędziesz m.in. w Centrum Informacji Turystycznej WPN w Krzywem, na wystawie „Historia i tradycje rybołówstwa nad Wigrami” w Czerwonym Folwarku – 1 km od początku ścieżki.

Całą trasę ścieżki została oznakowana: białe kwadraty z ukośnym zielonym paskiem.

Jeśli chcesz aby na ścieżce towarzyszył Ci przewodnik - skontaktuj się z centrum informacji turystycznej +48 87 5632562

Muzeum Przyrody w Drozdowie

Dostępność: całoroczny

Muzeum Przyrody w Drozdowie – jest samorządową instytucją kultury, obejmującą teren województwa podlaskiego w zakresie gromadzenia i badania zbiorów przyrodniczych. Głównymi założeniami Muzeum są: gromadzenie i ochrona dóbr kultury, działalność naukowa, działalność edukacyjna, działalność kulturalna. W zakresie działalności naukowej podjęto szereg prac naukowo-badawczych dla szerszego poznania flory i fauny regionu. Do ważniejszych zadań edukacyjnych Muzeum należą wystawy z przewodnikiem, prelekcje o tematyce przyrodniczej i historycznej oraz lekcje muzealne. Muzeum organizuje szereg wystaw, ekspozycji i konkursów plastycznych dla uczniów przedszkoli i szkół podstawowych. Muzeum organizuje koncerty muzyki poważnej a w lipcu każdego roku zaprasza na festiwal „Muzyczne Dni Drozdowo – Łomża”.

Rezerwat przyrody „Kalinowo” w Piątnicy

Dostępność: całoroczny

Rezerwat położony jest na prawym zboczu doliny Narwi, pomiędzy wsiami Kalinowo i Drozdowo, w gminie Piątница, w Leśnictwie Drozdowo, 5 km na wschód od Łomży. Zajmuje powierzchnię 69,76 ha. Stanowi fragment wielogatunkowego lasu liściastego o naturalnym charakterze. Jest jedynym skrawkiem lasu naturalnego na całej Wysoczyźnie Kolneńskiej. Spośród roślin objętych ochroną gatunkową w rezerwacie „Kalinowo” występuje: lilija złotogłów, naparstnica zwyczajna, zawilec wielokwiatowy, rojnik pospolity, gnieźnik leśny i podkolan biały. Bardzo istotną cechą rezerwatu jest fakt, że utrzymuje się w nim bardzo dynamiczny proces regenerowania składu gatunkowego i struktury zbiorowisk roślinnych bardzo zbliżonych składem do naturalnych.

Rezerwat przyrody "Wielki Dział"

Dostępność: całoroczny

Rezerwat położony w dolinie Narwi, ok. 1 km powyżej wsi Pniewo, w gminie Łomża, w Leśnictwie Pniewo. Zajmuje powierzchnię 120,07 ha. Stanowi fragment największego w dolinie Narwi kompleksu lasów łęgowych o naturalnym charakterze. W rezerwacie wyróżnia się zbiorowisko osłu typowego i jesionowego oraz zbiorowisko lasu wilgotnego. O wartości przyrodniczej rezerwatu decyduje naturalność zbiorowisk roślinnych położonych w dolinie dużej rzeki. Dodatkową jego atrakcją jest duża ilość drzew pomnikowych i pozostałości bazy partyzantów AK z okresu II wojny światowej.

Biebrzański Park Narodowy - Nieujarzmiona rzeka

Dostępność: całoroczny

Symbol Parku jest batalion – jeden z 270 gatunków ptaków, które można tu spotkać. W 1995 roku park został wpisany na listę międzynarodowej konwencji Ramsar, chroniącej najważniejsze na świecie mokradła i miejsca bytowania ptaków wodno – błotnych. Dolina Biebrzy zajmuje pas długości ponad 100 km i szerokości 1 – 4 km w północnej części doliny, 20- 30 km w części środkowej oraz 10 – 15 km w części południowej. Wiosną gromadzi ona więcej wody niż największe zapory na Wiśle! Wielką popularnością, szczególnie wśród cudzoziemców, cieszy się fotosafari. Nie ma bowiem bardziej wymarzonego miejsca dla miłośników polowań z aparatem niż Biebrza wiosną. Marzec i kwiecień – to apogeum rozlewisk, możliwość bliskich spotkań z łosiem i początek masowych przelotów ptaków oraz ptasich godów. Niezapomniane wrażenia pozostawiają też rozlewiska po horyzont, najlepiej widoczne z wież widokowych oraz mostów. Wieczorem na Strękowej Górze można spotkać kilkanaście osób fotografujących zachód słońca nad ujściem Biebrzy do Narwi. Koniec kwietnia i maj to eksplozja soczystej zieleni i różnokolorowych kwiatów, a także zapelnianie się gniazd młodymi ptakami.

Ścieżka edukacyjna "Puszcza"

Dostępność: całoroczny

Trasa ścieżki prowadzi w okolicach polany w Wysokim Moście, położonej na północnym skraju Puszczy Augustowskiej. Ścieżka posiada osiem przystanków:

- I. Stare trakty - od końca XIV wieku znajdowała się tu główna przeprawa przez Czarną Hańczę na przebiegu starych dróg z Grodna, Przełomu, Perstunia i Merecza w kierunku dworu na wyspie.
- II. Czarna Hańcza - podziwiać stąd można malowniczy odcinek Czarnej Hańczy przed wkroczeniem na teren Puszczy Augustowskiej (miejsce szczególnie urokliwe jesienią).
- III. Stanowisko archeologiczne z epoki kamienia - znajdują się tu liczne i bogate stanowiska archeologiczne z epoki kamienia o czym świadczy duża ilość narzędzi kamiennych.
- IV. Kamedulska smolarnia - ponad trzysta lat temu działała tu smolarnia należąca do zakonu Kamedułów Wigierskich.
- V. Morena czołowa i oz - w okolicy Wysokiego Mostu moreny czołowe rozmieszczone są w regularny sposób na odcinku kilku kilometrów.
- VI. Żurawinowe Bagno - za moreną znajduje się torfowisko zwane „Żurawinowym Bagnem” leżące w rezerwacie „Parowy”.
- VII. Starodrzew - drzewa rosną tu luźno, umożliwiając obserwację znacznej przestrzeni tego ciekawego lasu.
- VIII. Suchar Konopniak - jest to jedno z jezior leśnych na terenie Wigierskiego Parku Narodowego. W okolicy tego suchara przebywają dziki i wilki.

Rezerwat przyrody "Koryciny" w Korycinie

Dostępność: całoroczny

Koryciny (gmina Grodzisk) - rezerwat przyrody typu leśnego utworzony w 1975 roku, w celu zachowania w naturalnym stanie zbiorowisk leśnych grabowo-dębowych charakterystycznych dla Wysoczyzny Drohiczyńskiej. Położony jest na obszarze gminy Grodzisk, 8 km od Grodziska i 2 km od wsi Koryciny. Szczególną dorodnością odznaczają się dęby. W północnej i południowej części rezerwatu osiągają one średnicę 107 cm i wysokość 30 m. Ogółem na terenie rezerwatu jest 15 dębów o średnicy pnia ponad 100 cm.

Rezerwat przyrody "Sokół"

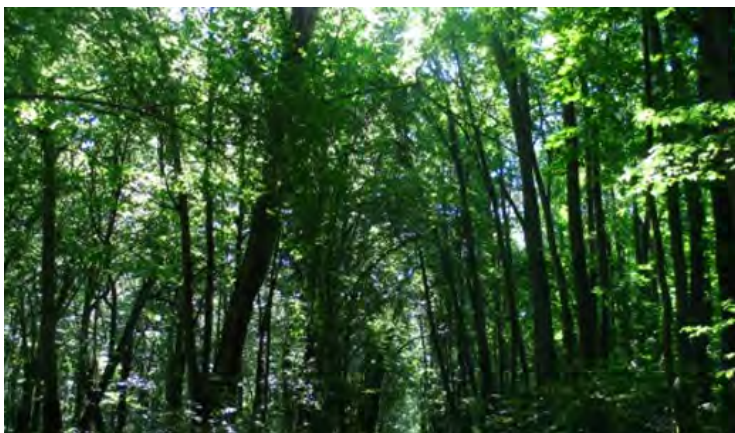
Dostępność: całoroczny

Rezerwat przyrody „Sokół” utworzony w 1990 roku, ma powierzchnię 44,17 ha. Jest rezerwatem częściowym. Utworzono go w celu zachowania i ochrony zbliżonych do naturalnych zbiorowisk leśnych o charakterze grądów wysokich, typowych dla Wysoczyzny Drohiczyńskiej, stanowiących ostatnie fragmenty Puszczy Nurzeckiej. Na terenie rezerwatu zlokalizowany jest jeden z najstarszych na tym terenie pomników przyrody, "dąb szypułkowy" powszechnie nazywany tu "ojcem dębów", mający około 350 lat. Obwód pnia dębu na wysokości 1,30 cm wynosi 520 cm, wysokość 32m. Za pomniki przyrody uznano to drzewo w 1955 roku.

Rezerwat „Grąd Radziwiłłowski”

Dostępność: całoroczny

Rezerwat „Grąd Radziwiłłowski” jest rezerwatem częściowym o powierzchni 24,16 ha w celu zachowania i ochrony zbliżonych do naturalnych zbiorowisk leśnych o charakterze „grądu typowego” stanowiącego ostatnie fragmenty dawnej Puszczy Nurzeckiej.

Rezerwat położony jest w zachodniej części obrębu Nurzec, około 3 km na północny-wschód od wsi Radziwiłłówka w gminie Mielnik. Dominującym zbiorowiskiem roślinnym rezerwatu jest grąd typowy: *Tilio-Carpinetum typikum*. Jest to wielogatunkowy las liściasty z przewagą w górnym piętrze dębu szypułkowego z pojedynczym udziałem sosny pospolitej, lipy drobnolistnej, brzozy brodawkowatej i sporadycznie osiki. Niższe partie tworzy grab pospolity z domieszką lipy drobnolistnej i klonu zwyczajnego.

Runo w grądach cechuje się sezonowością i bogactwem gatunków. Na terenie rezerwatu

Rezerwat "Góra Uszeście"

Dostępność: całoroczny

Rezerwat przyrody "Góra Uszeście" jest rezerwatem florystyczno-fitocentrycznym o powierzchni 12,06 ha. Celem rezerwatu jest ochrona oraz zachowanie stanowisk wielu rzadkich roślin ciepłolubnych oraz ochrona muraw i zarośli kseromorficznych. Rezerwat położony jest na uroczysku Mielnik na północ od miejscowości Mielnik.

Góra Uszeście jest wzniesieniem morenowym, które stanowi przedłużenie ciągu moren czołowych ciągnących się równoleżnikowo od miejscowości Kornica do Mielnika. W granicach rezerwatu znajduje się najwyższe wzniesienie w okolicy, pagórek morenowy, tzw. Duże (204 m n.p.m.) i Małe (174 m n.p.m.) Uszeście. Specyficzne warunki Góry Uszeście, podobnie jak i okolice Mielnika, spowodowały nagromadzenie w tym regionie wielu gatunków ciepłolubnych. Są to murawy kserotermiczne i zbiorowiska leśne zniekształcone z dużą ilością gatunków ciepłolubnych. W niższych partiach stoku występują zniekształcone bory mieszane typu Pino-Quercetum z dominacją sosny. Na terenie rezerwatu występują rośliny chronione: pluskwa europejska, goryczka krzyżowa, ostrolódka kosmata, sasanka otwarta, sasanka łąkowa, wążmord stepowy.

Wieża widokowa w Mielniku

Dostępność: całoroczny

Solidna drewniana wieża o wysokości 12 metrów (4 piętra) zbudowana na naturalnym wzniesieniu pozwala na oglądanie panoramy okolicy i bardziej odległych terenów. Na szczycie wieży znajduje się obszerny taras widokowy mogący pomieścić jednocześnie wiele osób. Z jej szczytu rozciąga się wspaniały widok na Dolinę rzeki Bug oraz na okoliczne tereny bogate w ciekawe przyrodniczo gatunki roślin i zwierząt. Nad głowami często przelatują ciekawe gatunki ptaków.

Ogród leśny Silvarium

Dostępność: całoroczny

Ogród leśny Silvarium powstał, by w unikalny, interesujący sposób przedstawić tajemnice lasu, jego rytm życia. Silvarium bywa nazywane leśną apteką przez wzgląd na obfitość ziół leczniczych. Zobacz tu Państwo wszystkie drzewa występujące w Puszczy Knyszyńskiej, wyjątkowy słoneczny pomiar fenologiczny, czyli zegar pokazujący godziny oraz pory roku wynikające z cykliczności zjawisk zachodzących w przyrodzie. Ułatwiał on zielarzom wybór właściwego terminu zbioru roślin leczniczych – optymalną porę dnia, miesiąca i roku. Przy ziołach podano opisy i „uproszczone recepty” używane w medycynie ludowej. Silvarium otrzymało tytuł Podlaskiej Marki Roku 2005.

Ścieżka edukacyjna “Jeziora” w Wigierskim Parku Narodowym

Dostępność: całoroczny

Ścieżka znajduje się w Gawrych Rudzie nad Jezioro Wigry, początek trasy jest nad Zatoką Stupiańską koło półwyspu tysocha, oznaczony jest tablicą informacyjną (ze szczegółową mapą trasy ścieżki). Po drodze mijamy 11 przystanków (dużych tablic) z opisem poszczególnych miejsc obserwacyjnych:

Jezioro Wigry, Ols torfowcowy, Torfowisko, geneza południowej części jeziora Wigry, Subborealny bór mieszany, Przyroda i sztuka, Porosty, Suchar Wielki, Historia wsi Stupie, Geomorfologia terenu, Jezioro Długie.

Pomiędzy przystankami ustawione są małe tabliczki z opisami drzew i krzewów, występującymi w zespołach leśnych i na torfowisku. Trasa prowadzi przez teren zróżnicowany pod względem trudności.

Ścieżka edukacyjna "Las" w Wigierskim Parku Narodowym

Dostępność: całoroczny

Ścieżka rozpoczyna się przy siedzibie WPN-u, gdzie jest zlokalizowana także wystawa przyrodnicza "Nad Wigrami", wystawa etnograficzna "Ocalić od zapomnienia" i wystawa rzeźb. Na sali konferencyjnej można obejrzeć film o Wigierskim Parku Narodowym a w obiekcie Dziupla zorganizować ognisko.

Ścieżka wiedzie wokół jeziora Suchar I. Na trasie ścieżki znajduje się kilka siedlisk leśnych występujących na terenie WPN: grąd, łęg, bór mieszański i bagienno, a także stanowisko archeologiczne z epoki kamienia.

Zadaniem tej ścieżki jest zwrócenie uwagi na bogactwo zjawisk przyrodniczo-kulturowych, jakie kryją się w zwykłym z pozoru lesie, położonym na skraju Suwalskiej wsi.

Przed wejściem na ścieżkę należy nabyć kartę wstępu do WPN. Istnieje możliwość zwiedzania z przewodnikiem lub kupna przewodnika "Las" lub innych materiałów informacyjnych.

Wystawa "Historia i tradycje rybołówstwa nad Wigrami" w Wigierskim Parku Narodowym

Dostępność: całoroczny

Wystawa "Historia i tradycje rybołówstwa" mieści się w Czerwonym Folwarku. Została ona zlokalizowana w magazynach bazy rybackiej.

Wystawę udało się zorganizować dzięki środkom NFOŚiGW oraz dobrej woli i zaangażowaniu wielu instytucji i osób prywatnych, m.in. Muzeum Okręgowego w Suwałkach, Muzeum Kanału Augustowskiego, Sejneńskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Piotra Malczewskiego, Tadeusza Smagacza, Jana Korsakowskiego i wielu innych. Wystawa adresowana jest do wszystkich, którym bliskie sercu są walory przyrodnicze, historyczne i kulturowe okolic jeziora Wigry, w szczególności osób zainteresowanych wędkarstwem i rybactwem.

Poza licznymi posterami można zobaczyć wiele ciekawych eksponatów, m.in. dłubankę, łódź, kuter, kruszarkę do lodu, model aparatu inkubacyjnego ikry oraz liczny sprzęt rybacki stosowany do połowu ryb i raków. Na wystawie można obejrzeć wypreparowane okazy niektórych gatunków ryb oraz filmy o tematyce rybackiej.

Barcie w Wigierskim Parku Narodowym

Dostępność: całoroczny

Pierwotny ul w drzewie czyli barc i kłodę bartną można zobaczyć na terenie Wigierskiego Parku Narodowego przy ścieżce edukacyjnej "Las". Odtworzono je, aby pokazać jak wyglądało bartnictwo.

Barcie zakładano najczęściej na drzewach starych, 100-300 letnich, o odpowiedniej grubości, na wysokości od kilku do kilkunastu metrów nad ziemią. Najlepsze w tym celu były sosny i dęby oraz wiąz, graby i lipy. "Dzianie" czyli drążenie barci przez bartnika odbywało się wiosną. Służyły do tego narzędzia takie jak siekiera, piesznia i dłuto. Każda barc miała dwa otwory. Małym otworem wlotowym, zwanym "okiem", pszczoły wlatywały do środka dziupli, a przez drugi, duży i podłużny otwór bartnik miał dostęp do pszczoł. Ten otwór był zamykany kawałkiem drewna i ocieplany zimą mchem.

Zapraszamy do Wigierskiego Parku Narodowego, każdego kto chciałby dowiedzieć się czegoś więcej o bartnictwie i pożytecznych pszczołach.

Wieża widokowa w Kruszniku

Dostępność: całoroczny

Z wieży roztacza się widok na południową część jeziora Wigry i sięga aż do kościoła w Gawrych Rudzie. Podmokłe łąki poniżej wieży ciągnące się obniżeniem do jeziora Krusznik są na wiosnę chętnie odwiedzane przez żurawie (*Grus grus*) i bociany (*Ciconia ciconia*). Na południe u podnóża zbocza leży jezioro Mulaczysko. Za nim znaczonej ciemną linią lasu rozciąga się równinny obszar Puszczy Augustowskiej. Z wieży w Kruszniku można regularnie obserwować ptaki szponiaste – myszolowy (*Buteo buteo*), błotniaki (*Circus*) i bieliki (*Haliaeetus albicilla*).

Wieża widokowa we wsi Leszczewek

Dostępność: całoroczny

Wieża znajduje się na wzniesieniu we wsi Leszczewek przy szlaku rowerowym Pierścień Rowerowy Suwalszczyzny. Obserwowana w kierunku południowym wieś Stary Folwark to obecnie znana miejscowość letniskowa. U schyłku XVII wieku istniał tu folwark, który kameduli wigierscy włączyli do swoich dóbr. Już przed drugą wojną światową ta niewielka osada przekształcała się w ośrodek turystyczny. W tym czasie zbudowano tutaj dwa schroniska turystyczne. W 1928 roku istniała tu stacja naukowo-badawcza, której głównym organizatorem i wieloletnim kierownikiem był dr Alfred Lityński. Obecnie powstaje tu nowoczesne muzeum przyrodnicze - Stacja Edukacyjna Wigry.

Platforma widokowa w Bryzglu

Dostępność: całoroczny

Platforma jest przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich i osób z ograniczeniami ruchowymi. Platforma znajduje się na dachu dawnej lodowni (budowli zagłębionej w wysokim brzegu jeziora, w której gromadzono lód i przechowywano złowione ryby), położonej przy zabudowaniach leśniczówki Bryzgiel. Do punktu widokowego prowadzi łagodnie opadająca, utwardzona drożka. Na samą platformę wjeżdża się po drewnianej kładce.

W tym miejscu, na jeziorze gromadzi się ptactwo wodne. Można tu obserwować m.in. błotniaka stawowego, duże stada kormoranów, łysiek oraz różnych gatunków kaczek.

Wieża widokowa w Nowej Wsi

Dostępność: całoroczny

W pobliżu wieży zwracają uwagę pozostałości instalacji rzeźbiarskiej powstałej w 1997 roku w czasie pleneru "Pierścień Sztuki". Widoczna jest również wieża kościoła w Kaletniku a przy dobrej pogodzie, w kierunku wschodnim, zabudowania wsi Krasnopol. Płynąca poniżej rzeka Maniówka jest prawostronnym dopływem Wiatrołuży. Nad brzegami obu rzek bardzo dobrze czują się bobry. Z tej wieży możemy obserwować polujące ptaki szponiaste np. myszołowy oraz liczne ptaki siedlisk łąkowych. Osoby, które chcą zobaczyć dolinę Wiatrołuży zapraszamy na wieżę widokową w pobliżu Lipniaka.

Wieża widokowa w Gawrych Rudzie

Dostępność: całoroczny

Wieża znajduje się przy kompleksie turystycznym „U Jawora”, obok którego przebiega szlak zielony im. A.Patli. W pobliżu wieży znajdują się pomosty na jeziorze Wigry, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plaża. W kompleksie turystycznym jest bar, gdzie można wypić coś zimnego.

Z wieży można obserwować pływające po jeziorze ptactwo wodne: łabędzie, perkozy, trzce nurogęsi, łyski, gągoły i inne, a przy odrobinie szczęścia kołującego nad głowami błotniaka stawowego.

Suwalski Park Krajobrazowy

Dostępność: całoroczny

Suwalski Park Krajobrazowy został utworzony w styczniu 1976 r. jako pierwszy park krajobrazowy w Polsce. Najcenniejszym walorem parku jest unikatowy, wyjątkowo bogato ukształtowany połodowcowy krajobraz. Duże, otwarte przestrzenie odsłaniają urozmaiconą rzeźbę pozostałą po ostatnim zlodowaceniu. Powierzchnia parku wynosi 6284 ha (62,8 km²). Obejmuje rozległą dolinę tzw. zagłębienie Szeszupe oraz wysoczyzny otaczające jez. Hańcza (najgłębsze jezioro w Polsce). Obszar parku odwadniany jest przez systemy rzeczne Czarnej Hańczy i Szeszupe. Znajduje się tu 26 jezior, które często tworzą niezwykle ciekawe krajobrazowo i przyrodniczo kompleksy.

Park jest obszarem objętym projektem ochrony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 jako Ostoja Suwalska. Na terenie Parku znajdują się 4 rezerваты przyrody: „Głazowisko Bachanowo nad Czarną Hańczą”, „Głazowisko Łopuchowskie”, „Rutka” i „Jezioro Hańcza”.

Siedziba Parku znajduje się w Maleszowinie-Turtulu, gdzie działa również „Zielona Szkoła”, baza edukacyjno-noclegowa, izba regionalna, punkt informacji turystycznej i wypożyczalnia sprzętu turystycznego. Teren Parku posiada dobre zagospodarowanie turystyczne, w tym gęstą sieć różnorodnych szlaków turystycznych (rowerowe, piesze, ścieżki poznawcze).

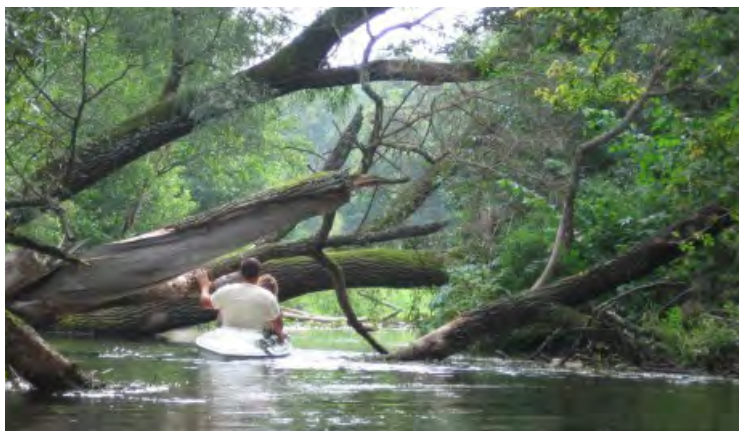
Wypoczynek nad zalewem

Dostępność: całoroczny

Zalew wraz z otaczającym lasem jest doskonałym miejscem na wypoczynek. Teren na którym znajduje się Zalew położony jest w obrębie administracyjnym miasta Stawiski ok. 1 km za miastem. Zalew to zbiornik wodny o powierzchni 4,9 ha i głębokości tylko 1,75 m. Wykonany na cieklu wodnym będącym dopływem Dzierzbii.

Szlak kajakowy rzeki Rospudy

Jest to szlak dla spragnionych wrażeń miłośników kajakarstwa. Charakter rzeki jak i jej otoczenie są bardzo zróżnicowane. Momentami Rospuda zdaje się być rzeką górską. Taki charakter nadają jej wysokie zalesione brzegi i kamieniste dno. Nie brakuje, także motywów typowo-nizinnych o zabagnionych brzegach porośniętych trzciną i szuwarami. Atrakcją szlaku mogą być pewne utrudnienia jak na przykład kamieniste płytkie dno czy silny prąd rzeki albo powalone pnie drzew, których na całej trasie jest bardzo dużo. Czasami trzeba przenosić kajaki brzegiem, ale niepowtarzalny charakter Rospudy i jej otoczenia na pewno wynagrodzi trudy. Długość szlaku to prawie 73 km, rozpoczyna się w miejscowości Supienie i wiedzie do Augustowa. Trasa można przedłużyć, dopływając Kanałem Augustowskim i rzeką Nettą do Biebrzy.

Szlak kajakowy rzeki Netty i Kanału Augustowskiego

Jest to trasa trochę zapomniana, choć bardzo ciekawa. Może być przedłużeniem dwóch innych szlaków regionu w kierunku Biebrzy – Rospudy i Czarnej Hańczy. Stanowi, także doskonałą alternatywę wobec tych najbardziej uczęszczanych. Chociaż podróż odcinkiem Kanału może wydać się monotonna to szlak na odcinku starego koryta Netty posiada wiele walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Długość trasy to 40 km, jest także opcja skrócona z pominięciem rzeki Netty (36 km).

Szlak Rękodzieła Ludowego Podlasia

Jednym z najpopularniejszych szlaków przebiegających przez teren gminy Czarna Białostocka jest autokarowy Szlak Rękodzieła Ludowego Podlasia.

Wędrówka pozwala poznać ginące rzemiosło i warsztaty twórców ludowych - kowala, garncarza, łyżkarza, tkaczy i rzeźbiarza. Jego główne atrakcje skupiają się w odległej o około 4 km od Czarnej Białostockiej - Czarnej Wsi Kościelnej. W przydrożnej kuźni można przyrzeć się pracy kowala - Mieczysława Hulewicza, jednego z najaktywniejszych kowali na Podlasiu, łączącego tradycję kowalstwa ludowego i artystycznego. Nieopodal znajdują się pracownie garncarskie braci Piechowskich i Jana Kudrewicza. Można tam zobaczyć, jak powstają siwaki, dwojaki, pękate "buńki", smukłe "ładyszki", misy i wiele innych mniej lub bardziej tradycyjnych naczyń glinianych. W sąsiedniej wsi - Zamczysk znajduje się pracownia wyrobu drewnianych łyżek, warząchwi, czerpaków. Łyżki będą nie tylko miłą pamiątką, ale również przydadzą się w gospodarstwie domowym.

Dalej szlak prowadzi do kilku pracowni tkactwa dwuosnowowego w gminie Janów i rzeźbiarza ludowego Piotra Szalkowskiego w Sokółce.

Szlak Czarna Białostocka- Janów

Szlak rowerowy jest oznaczony kolorem czerwonym, przebiega częściowo przez obszar Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz przez dawne wsie osocznickie powstałe w XVI i XVII wieku. Trasa pozwoli poznać unikalne, ginące rzemiosło i warsztaty twórców ludowych - kowala, garncarza, łyżkarza, tkaczy, w których powstają według zasad przekazywanych z pokolenia na pokolenie wyroby z gliny, drewna czy metalu. W Czarnej Białostockiej można skorzystać ze ścieżki dydaktycznej znajdującej się przy nowoczesnej Wyłuszcarni Nasion Drzew Iglastych obok Nadleśnictwa Czarna Białostocka, przejazdu kolejką wąskotorową, czy też chwilę odpocząć nad zalewem wodnym Czapielówka. Warte obejrzenia jest kościół pw. Św. Rodziny z wystrojem z drewna oraz poroży. Przejeżdżając przez Zamczysk warto odwiedzić Górę Zamkową - wczesnośredniowieczne grodzisko (obiekt archeologiczny wpisany do rejestru zabytków).

Szlak Białystok - Czarna Białostocka

Trasa oznaczona kolorem niebieskim. Jest typowym szlakiem krajobrazowym przebiegającym przez Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej. Na szlaku prowadzącym przez teren rezerwatu "Budzisk" podziwiać można bogatą, urozmaiconą szatę roślinną. Jest najstarszym rezerwatem Parku posiadającym strefę ochrony ścisłej. Na uwagę zasługują również liczne zabytki architektury w Supraślu. Na 39 km trasa przecina się z torowiskiem leśnej kolejki wąskotorowej z 1916 roku, wpisanej do rejestru zabytków. Szlak kończy się w Czarnej Białostockiej przy zalewie Czapielówka.

Szlak "Królowej Bony"

Szlak Królowej Bony oznaczony kolorem niebieskim , łączy Tykocin i Knyszyn /liczne zabytki/ związane historycznie z królem Zygmuntem Augustem i jego matką królową Boną. Szlak umożliwiający zwiedzenie najbardziej na zachód wysuniętego fragmentu Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz zabytków Knyszyna. Prowadzi przez malownicze miejscowości m.in. Czarną Wieś Kościelną z pracowniami twórców ludowych ze Szlaku Rękodzieła Ludowego Podlasia - kowala, garncarzy.

Trasa ciekawa pod względem przyrodniczym, biegnie obok rezerwatu Krzemianka , przez rezerwat Budzisk , Międzyrzecze docierając do Arboretum w Kopnej Górze.

Monotonny, w większości idzie bitą drogą. Na trasie wiata przy leśniczówce Kopisk.

Dojazd - ograniczony - umożliwia etapowe zwiedzenie szlaku:

Buksztel (Czarna Białostocka) - Czarna Wieś Kościelna 4 km,
Czarna Wieś Kościelna - droga Białystok-Augustów 8 km,
droga Białystok - Augustów - Kopisk 4 km oraz
Kopisk - Knyszyn 9 km.

Szlak im. Witolda Sławińskiego

Szlak pieszy im. Prof. W. Sławińskiego oznaczony kolorem zielonym biegnie zachodnią częścią Puszczy Knyszyńskiej. Rozpoczyna się w Czarnej Białostockiej przy przystanku PKS, naprzeciw dworca PKP. Na pewnym odcinku trasa pokrywa się ze szlakiem niebieskim „Królowej Bory”. Szlaki rozstają się za kościołem rzymsko-katolickim wartym obejrzenia z uwagi na oryginalny wystrój wnętrza z drewna i poroży. Następnie każdy szlak inną drogą dociera do zbiornika wodnego Czapielówka, gdzie spotykają się ponownie i biegną do Czarnej Wsi Kościelnej - ośrodka sztuki ludowej.

Tu szlak wychodzi przy zagrodzie kowala, jednego z najaktywniejszych na Podlasiu. W sąsiedztwie można odwiedzić pracownię garncarskie produkujące ceramikę siwą tzw. „siwaki”. Na uwagę zasługuje również neogotycki kościół wybudowany w latach 1912-1920. Dalej przez Klimki biegnie do Wólki Ratowieckiej. Wieś jest dogodnym punktem komunikacyjnym z uwagi na bliskość stacji PKP (około 1 km od szlaku). W kolonii Ratowiec mija drewniany młyn na Czarnej Rzecze i wędruje do kolejnego przystanku PKP - Czarnego Bloku. Przez Wólkę Przedmieście, dociera do Katryнки, przecinając krajową drogę nr 8 Białystok- Augustów. Przez projektowany rezerwat Góry Lence szlak dociera do Jurowiec, w pobliżu których w Osowiczach znajduje się Białostockie Muzeum Wsi.

Szlak Dawnego Pogranicza

Szlak pieszy Dawnego Pogranicza oznaczony kolorem żółtym . Prowadzi wzdłuż północnej granicy Puszczy Knyszyńskiej. Przebiegając przez malowniczo położone osady wśród mozaiki pól, łąk, lasów i zagajników łączy ze sobą dwa miasta: Sokółkę i Knyszyn.

Na trasie znajduje się duża ilość krzyży i kapliczek przydrożnych tak drewnianych, jak i murowanych. Na szczególną uwagę zasługują te, które postawiono w intencji całych rodzin (Niemczyn). Za Zamczyskiem znajduje się najpiękniejszy, drewniany krzyż na szlaku. Jedno z jego ramion trącone przez czas, wisí, czekając naprawy.

W Zamczysku odwiedzić możemy warsztat wyrobu drewnianych łyżek. Obserwując twórcę ludowego przy pracy podziwiać możemy jak wprawnymi ruchami, za pomocą tradycyjnych narzędzi i technologii stosowanych od pokoleń wydobywa z kawałka drewna piękny kształt łyżki. Wędrując drogą gruntową w kierunku Niemczyna możemy dostrzec wczesnośredniowieczne grodzisko (obiekt archeologiczny wpisany do rejestru zabytków).

Szlak łączy się na pewnych odcinkach z innymi szlakami:

zerwonym, rowerowym Czarna Białostocka - Janów,
czerwonym, pieszym - Puszczańskim

Szlak Śladami Powstania Styczniowego

Śladami Powstania Styczniowego – oznakowany kolorem czerwonym. Przypomina o ostatnim XIX wiecznym zrywie niepodległościowym, jako że Puszcza Knyszyńska była miejscem schronienia powstańców.

Szlak wyznaczają:

Uroczysko Chomontowszczyzna pod Walilami, położone w rozległym kompleksie obszarów torfowiskowych,

liczne kapliczki na tzw. świętych sosnach.

Łąki nad Sokołdą - miejsce bitwy z czasów Powstania,

rosnące na terenie Arboretum pomnikowe dąby - miejsca straceń powstańców. Arboretum w Kopnej Górze również nosi imię "Powstańców 1863 roku".

Dodatkowym atutem trasy są rezerваты przyrody:

Międzyrzecze z dużym urozmaicheniem rzeźby terenu

Góra Pieszczańska z chronionymi najbardziej charakterystycznymi dla Puszczy Knyszyńskiej borami sosnowo-świerkowymi.

Szlak "Borami Dorzecza Supraśli"

Trasa prowadzi przez urokliwe tereny położone nad brzegami rzeki Supraśl. Szlak oficjalnie funkcjonuje jako pieszy, jednak śmiało można pokonać go na rowerze.

Warto zobaczyć : Rezerwat Krasne; pałac Bucholtzów i prawosławny klasztor w Supraślu; Arboretum - park leśny - w Kopnej Górze.

Obwodnica Rowerowa Narwiańskiego Parku Narodowego

Szlak umożliwia poznanie osobliwości przyrody nadnarwiańskiej oraz wielu zabytkowych miasteczek: Choroszczy, Tykocina, Kurowa, Waniewa, Suraża i wielu innych.

Warto zobaczyć :

Letni Pałac Branickich w Choroszczy;

synagogę w Tykocinie,

grodzisko średniowieczne i kościół w Surażu,

malowniczą Dolinę Narwi.

Szlak "Dolina Śliny"

Szlak rowerowy "Dolina Śliny" o kolorze żółtym i długości 33 km łączy Ośrodek „Brama na Bagna” w Strękowej Górze z Narwiańskim Parkiem Narodowym. Jadąc szlakiem, możemy podziwiać meandrującą Narew i jej dopływ - Ślinę, graniczną rzekę pomiędzy Mazowszem a Podlasiem. Następnie szlak wiedzie przez tereny nadnarwiańskie o tradycyjnej wiejskiej architekturze. Ostatni odcinek prowadzi wzdłuż anastomozującego odcinka Narwi, kończąc swój bieg w Kurowie.

Strękowa Góra - Łaś Toczyłowo

Szlak "Strękowa Góra - Łaś Toczyłowo" - szlak zielony o długości 19,5 km prezentuje „w pigułce” walory przyrodnicze i krajobrazowe doliny Narwi oraz obrzeży Biebrzańskiego Parku Narodowego. Po drodze w miejscowości Giełczyn podziwiać można zabytkową architekturę wsi z drewnianym kościołem i starym pomnikowym dębem. Na trasie ujrzysz też szereg gniazd bocianich oraz wspaniały widok meandrującej Narwi. Szlak w miejscowości Łaś Toczyłowo łączy się ze szlakiem rowerowym Doliny Śliny, którym można wrócić do Ośrodka „Brama na Bagna” w Strękowej Górze bądź udać w dalszą drogę do Narwiańskiego Parku Narodowego.

Szlak "Bagno Wizna"

Szlak "Bagno Wizna" - niebieski 33 - kilometrowy szlak rozpoczyna się nieopodal przebiegu szlaku rowerowego Euro Velo R - 11 i prowadzi do Ośrodka „Brama na Bagna” w Strękowej Górze, a następnie do Biebrzańskiego Parku Narodowego. Prowadząc skrajem interesujących przyrodniczo obszarów niegdyś zmeliorowanego Bagna Wizna, mija wybudowaną w latach 60 - tych osadę Grądy Woniecko - miejsce życia ponad tysiąca pracowników socjalistycznego Państwowego Gospodarstwa Rolnego. Następnie szlak mija Rutki - Kossaki z zachowanymi domami drewnianymi i murowanymi z przełomu XIX i XX wieku. Prowadzi do Ośrodka „Brama na Bagna” w Strękowej Górze i następnie do Laskowca, skąd w dalszą drogę wzdłuż meandrów Narwi lub w głąb bagien biebrzańskich można się udać szlakiem im. Ł. Górnickiego lub Podlaskim Szlakiem Bocianim.

Ścieżka przyrodnicza "Meandrami Narwi"

Ścieżka oferuje 2 – godzinny spacer bogatym przyrodniczo i urozmaiconym krajobrazowo pobrażem Narwi, od miejscowości Strękowa Góra do Góry Strękowej w Gm. Zawady.

Szereg tablic rozmieszczonych w kluczowych punktach trasy zdradza tajemnice przyrody i historii tego szczególnego miejsca. Trasa niemal całej ścieżki przebiega wzdłuż domostw bobrów, więc uwaga - łatwo wpaść do bobrowej nory.

Szlak kajakowy rozlewiskami Narwi

Spływ rozpoczyna się w Suraziu, przy czym sprzęt pływający wypożycza się w OKF-ie w Uhowie lub u miejscowych rybaków. Poniżej Suraza rzeka osiąga szerokość 2 km i płynie otoczona wzgórzami. Droga prowadzi pod mostami: kolejowymi i drogowym. Płynąc omija się zabudowania wsi Uhowo i dalej należy kierować się prawym korytem rzeki, które rozdziela się na trzy odnogi. Spotkają się one po kilku kilometrach tworząc tzw. „Rozlewę”. Dalszą drogę przysłaniają wzniesienia – Będziuzne Góry. Płynąc przy lewym brzegu można rozbić się na biwak. Widać stąd zabudowania wsi Bokiny (w Bokinach można zatrzymać się na nocleg w schronisku młodzieżowym lub w kwaterach agroturystycznych). Dalej rzeka zwęża się, a kajaki będą miały most drogowy z Białegostoku do Wysokiego Mazowiecka, wieś Baciuty i dopłyną aż do Topilca, gdzie można odpocząć lub przenocować. Za Topilcem rzeka zmienia kierunek na zachodni i kilkoma odnogami prowadzi do oddalonego o 10 kilometrów Waniewa. Oprócz zwiedzania można tu też odpocząć na zorganizowanym polu biwakowym. Płynąc dalej należy skręcić w lewy dopływ – Kurówkę i płynąć aż do zespołu pałacowo - parkowego w Kurowie. Po zwiedzeniu siedziby Narwiańskiego Parku Narodowego i obejrzeniu panoramy Narwi wraca się do głównego koryta Narwi, którym

Szlak Hajnówka -Orzeszkowo -Hajnówka (niebieski)

Szlak został wyznakowany jako pętla. Prowadzi przez różne siedliska leśne oraz malownicze doliny rzek Chwyszczej i Leśnej. Biegnie do miejscowości Topiło, gdzie znajduje się końcowy przystanek kolejki wąskotorowej oraz ścieżka edukacyjna wokół stawów utworzonych na rzece Perebel.

Szlaki piesze Puszczy Knyszyńskiej

Wytrawnym piechurom proponujemy piękne krajobrazy, otwartych i gościnnych ludzi. Wędrówki oznakowanymi szlakami pozostawią w naszej pamięci niezapomniane wrażenia.

„Królowej Bony” (75,5 km) prowadzi przez malownicze miejscowości, m.in. Czarną Wieś Kościelną. Trasa ciekawa pod względem przyrodniczym - biegnie obok rezerwatu Krzemianka, poprzez rezerwaty: Budzisk i Międzyrzecze, docierając do Arboretum w Kopnej Górze.

„im. Prof. Witolda Sławińskiego” (23 km) prowadzi zachodnią część Puszczy Knyszyńskiej. Szczególnie atrakcyjny dla miłośników etnografii. W Czarnej Wsi Kościelnej wychodzi przy zagrodzie kowala, jednego z najaktywniejszych na Podlasiu i sąsiedztwie pracowni garncarskich. Kończy się w pobliżu Muzeum Wsi Białostockiej w Osowiczach.

„Dawnego Pogranicza” (50 km) biegnie on przez malowniczo położone osady północnym skrajem Puszczy Knyszyńskiej, poprzez tereny dawnego pogranicza między Królestwem Polskim a Wielkim Księstwem Litewskim. Wzdłuż trasy zobaczyć można dużą ilość przydrożnych kapliczek i krzyży.

„Powstania Styczniowego” (49 km) przypomina o ostatnim, XIX-wiecznym zrywie niepodległościowym. Szlak urozmaicają liczne kapliczki na tzw. świętych sosnach, a jego dodatkowym atutem są rezerwat przyrody - Międzyrzecze i Góra Pieszczańska.

Szlak kajakowy - rzeka Narew

Szlak łatwy, szerokie koryto rzeczne, 1 przenoska. Ten odcinek szlaku prowadzi prostym korytem Narwi, zmeliorowanej w latach 70-tych, która ma tutaj od kilku do kilkunastu metrów szerokości. Wzdłuż drogi znajdują się niewidoczne z kajaka odcięte malownicze starorzecza Narwi. Płynie się bez przeszkód, na całej trasie występują tylko dwa jazy (konieczność przenoski), w tym jeden w Tykocinie, a więc można kajak wodować dopiero za nim. Brzegi rzeki są przez większą część drogi porośnięte niską roślinnością lub rzadko rosnącymi drzewami. Przy dobrej pogodzie z kajaka roztaczają się malownicze widoki na nadbrzeżne wioski. Po drodze mija się także perełki architektury (Tykocin, Włzna) oraz bardzo prawdopodobne jest bliskie spotkanie z ornitofauną (np. łabędzie).

Szlak kajakowy - rzeka Ślina

Szlak jest wyzwaniem dla tych, którzy chcieliby się wypróbować w tzw. "warunkach ekstremalnych". Ok. 10 przenosek, rzeka miejscami pokryta grubym dywanem rzęsy i ściętej trzciny utrudniającym płynięcie. W kilku miejscach również należy ominąć zwalone do wody drzewa. Wymaga krzepy fizycznej do wielokrotnego przenoszenia kajaków, ale przy dobrej pogodzie oferuje w zamian niezapomniane widoki przyrody widzianej "od kuchni" oraz malowniczych i sielskich wsi podlaskich i mazowieckich. Rzeka Ślina stanowiła bowiem od wczesnego średniowiecza umowną granicę między osadnictwem mazowieckim i napływającym ze wschodu osadnictwem dawnego Podlasia.

Szlak rowerowy im. Jana Pawła II

Trasa prowadzi przez dwa powiaty: bielski i wysokomazowiecki. Szlak liczy w sumie około 90 km, a na jego trasie jest kilkanaście świątyń.

Znakowanie szlaku rozpoczęło w 2005 roku z inicjatywy Gminy Wyski, gdzie znajduje się szkoła i izba poświęcona pamięci Jana Pawła II. W 2006 roku wykonuje się kolejne odcinki szlaku przez powiat wysokomazowiecki do Czyżewa. Szlak ujęty jest w Koncepcji Zintegrowanego Systemu Szlaków Turystycznych Powiatu Bielskiego. W przypadku jej realizacji będzie wymagał odnowienia w kolorze żółtym lub przeznakowania na kolor niebieski, aby przedłużyć w ten sposób Powiatową Obwodnicę Rowerową.

Szlak Włókniarzy - pieszy

Szlak pieszy w gestii regionalnego Oddziału PTTK w Białymstoku. Wyznakowany na długości 75 km z Fast do Rajska, gdzie łączy się ze Szlakiem Prawosławnych Świątyń. W przeszłości łączył zakład włókienniczy w Fastach z jego ośrodkiem wypoczynkowym w Doktorcach, stąd nazwa. Na swoim przebiegu ma kilka znaczących zabytków archeologicznych. Warte obejrzenia są muzea i zabytki w Choroszczy i Surażu oraz przyrody w Kościukach i Choroszczy. Ponadto zobaczyć można średniowieczne cmentarzyska w Kościukach, Dobrowodzie, Surażu i Zawykach. Warto również wspomnieć o przyrodniczych walorach szlaku, przede wszystkim wielokorytowej rzece Narwi i jej dolinie.

Szlak Prawosławnych Świątyń - pieszy

Szlak pieszy. Wyznakowany na długości ponad 150 km z Białegostoku przez Bielsk Podlaski, Hajnówkę, Narew do Michałowa. Przez powiat prowadzi na odcinku blisko 50 km. Z racji swej długości wymagałby przeznakowania na rowerowy. Szlak promuje kulturę prawosławia na Północnym Podlasiu-zabytkowe w znacznej części drewniane cerkwie i inne obiekty kultu: kapliczki, krzyże wotywnie. Szlak ten w swym przebiegu prezentuje m. in. różnorodne w stylu i wieku świątynie Bielska Podlaskiego, znany w całym kraju a także za granicą Sobór Świętej Trójcy w Hajnówce oraz inne ciekawe miejscowości takie jak: Płoski - tu znajduje się zabytkowa kaplica słupowa z 1863r. zwana „latarnią zmarłych”; Chraboby - tu godne odwiedzenia jest uroczysko Głowkowo, w którym wg. legendy objawiła się ikona Matki Bożej; Haćki – tu zaś można obejrzeć dobrze zachowane wczesnośredniowieczne grodzisko, zwane przez miejscową ludność „zamkiem”; Orla – we wsi znajduje się synagoga i cmentarz żydowski (kirkut) oraz drewniana cerkiew na kamiennej podmurówce podmurówce 1797r.; Szczyty Nowotwory – tu warto zobaczyć drewniany dwór A. Wiewiórskiego z poł. XIX w. oraz uroczysko „Hrabniak”, na którym znajduje się cmentarz z grobami w obstawach kamiennych

Szlak kolejarzy, zielony

Jest to szlak pieszy, wyznaczony na długości 25 km z Łap Osse do Suraża. Łączy zabytkowe osiedle kolejarzy z ich ośrodkiem wypoczynkowym, stąd nazwa.

Na terenie powiatu prowadzi na niewielkim 5 km odcinku od granicy pod Surażem do granicy powiatu koło wsi Godziebry. Łączy się ze Szlakiem Konnym Doliny Górnej Narwi oraz sześcioma innymi szlakami w Surażu.

Szlak Hajnówka- Białowieża (zielony)

Biegnie przez Rezerwat Krajobrazowy im. Władysława Szafera. W połowie trasy szlak przecina szosę Hajnówka-Białowieża przechodząc przez Zwierzyniec. Dalej prowadzi do Rezerwatu Pokazowego Żubrów, w którym można zobaczyć zwierzęta żyjące w puszczy. Szlak kończy się w Białowieży.

Szlak niebieski "Szlak Śladami Powstania Styczniowego"

Oraz krzyż z czasów II wojny światowej postawiony przez mieszkańców w podziękowaniu za ocalenie wsi przed spalaniem. Dalej szlak zagłębia się w leśne ostępy, doprowadzając do pomnika przyrody "Car Dąb". Kierując się na wschód dotrzemy do trasy przejazdu kolejki wąskotorowej. Szlak biegnie przy rezerwacie "Głęboki Kąt", który został utworzony w celu ochrony boru świerkowego o charakterze borealnym. Szlak kończy się w Hajnówce.

Szlak żółty Białowieża - Topiło

Chronią one przede wszystkim miejsca bytowania motyli dziennych i kraśników. Szlak kończy się w leśnej osadzie Topiło, gdzie znajduje się końcowy przystanek kolejki wąskotorowej, a także ciekawe miejsce na odpoczynek pod drewnianą wiatą. Wokół znajdujących się tam stawów poprowadzono ścieżkę edukacyjną "Leśne Osobliwości".

Szlak Białowieża- Czerlonka Osada -Zwierzyniec (niebieski)

Szlak rozpoczyna się przy zabytkowym, drewnianym dworcu Białowieża Towarowa (obecnie mieści się tam stylowa „Restauracja Carska”), prowadzi przez wsie Podolany I i Podolany II, do Ośrodka Edukacji Leśnej „Jagiellońskie”. Dalej biegnie Trybem Jagiellońskim do Czerlonki, a stamtąd do Osady Zwierzyniec.

Szlak Białowieża- "Miejscami Pamięci Narodowej" (czerwony)

Szlak rozpoczyna się w Białowieży, biegnie niedaleko zabytkowego, drewnianego dworca Białowieża Towarowa (obecnie znajduje się tam stylowa „Restauracja Carska”), docierając do położonego w lesie Ośrodka Edukacji Leśnej „Jagiellońskie”. Następnie przez wsie Podolany I i Podolany II wraca do Białowieży. Szlak pokrywa się częściowo ze ścieżką edukacyjną „Krajobrazy Puszczy”.

Szlak Białowieża- Siemianówka (niebieski)

Szlak prowadzi przez Pogorzelce, gdzie zachowała się drewniana architektura wsi podlaskiej. Następnie biegnie przez uroczysko Stara Białowieża (tutaj znajduje się ścieżka edukacyjna „Szlak Dębów Królewskich i Książąt Litewskich”). Szlak przebiega przez Gruszki, Babią Górę (znajduje się tam wieża widokowa). Kończy się w Siemianówce, gdzie znajduje się prawosławna cerkiew p.w. Św. Jerzego Zwycięscy, z XVIII w. Ciekawostką jest fakt, że wieś leży poniżej poziomu wody Zalewu Siemianówka i jest chroniona wałem przed zalaniem.

Szlak Białowieża -Narewka (żółty)

Trasa szlaku biegnie przez wieś Pogorzelce i Uroczysko Stara Białowieża, gdzie znajduje się kilkusetmetrowa ścieżka edukacyjna – „Szlak Dębów Królewskich i Książąt Litewskich”. Szlak prowadzi Drogą Narewowską przez Janowo do Narewki.

Szlak Masiewo- Kosy Most (tzw. Wilczy Szlak, zielony)

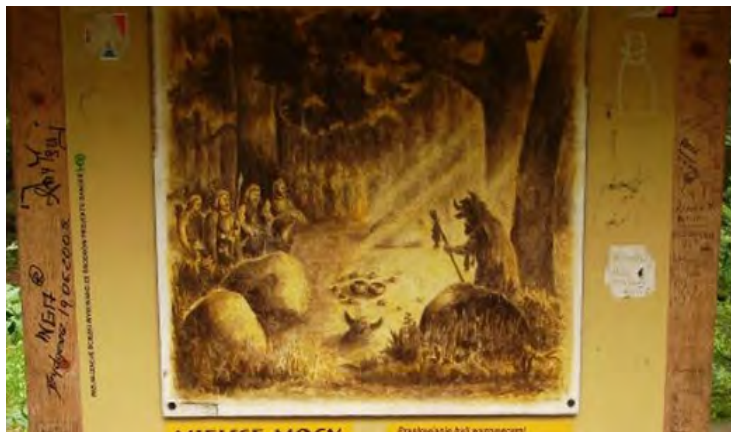
Szlak znajduje się na terenie Białowieckiego Parku Narodowego. Rozpoczyna się w uroczysku Kosy Most, gdzie postawiono wieżę widokową, przeznaczoną głównie do obserwacji ptaków w dolinie Narewki. Dalej szlak prowadzi do uroczyska „Wilczy Szlak” (od niego nazwano tą trasę), znajduje się tu dobrze zachowany białowiecki grąd z dorodnymi dębami. Szlak prowadzi leśnymi drogami do uroczyska „Głuszec”. Szlak kończy się w Masiewie, na tzw. Polanie Masiewskiej.

Szlak Masiewo - Uroczysko „Głuszec” - Masiewo (czerwony)

Jest to szlak okrężny wokół dawnego rezerwatu „Głuszec”, włączonego w 1996 r. do Białowieckiego Parku Narodowego. Znajdują się tam torfowiska wysokie i wiele gatunków chronionych roślin (np. widłak cyprysowy). Szlak częściowo pokrywa się z Wilczym Szlakiem.

Szlak "Miejsce Mocy" (czarny)

Jest to starosłowińskie miejsce kultu - kamienny krąg. Znajduje się tam tajemnicze skupisko drzew (w tym zniekształcone świerki, dęby, grusze i głogi). Radiesteci, którzy przeprowadzili badania tego miejsca, stwierdzili wysoki poziom tzw. pozytywnego promieniowania.

Szlak "Carska Tropina" (czarny)

Rozpoczynająca się przy wieży widokowej na Kosym Moście (na szlaku zostały wybudowane kładki i punkt widokowy nad rzeką Narewką).

Szlak Dubicze Cerkiewne- Topiło-Białowieża (zielony)

Szlak biegnie tuż przy Ośrodku Wypoczynkowym "Bachmaty", gdzie można wynająć domek campingowy i wypożyczyć sprzęt sportowy. Dalej szlak prowadzi do Werstoku (gdzie znajduje się drewniana cerkiew z 1769 roku), a następnie do położonej w środku lasu osady Topiło i dalej leśnymi drogami przez rezerwat przyrody do Białowieży.

WOSiR Szelmont

- * 6 narciarskich tras zjazdowych
- * 5 wyciągów o dł. od 300 do 400m oraz „ośla łączka” dla początkujących
- * stoki są oświetlone, sztucznie naśnieżane i ratrakowane
- * wypożyczalnię sprzętu narciarskiego oraz dobrze wyposażony serwis narciarski
- * profesjonalna szkoła narciarska
- * baza noclegowa i gastronomiczna

Aktywnie

Szlak Hajnówka –Dubicze Cerkiewne –Czeremcha –Piaski (czerwony)

Szlak znajduje się na terenie 5 gmin. Rozpoczyna się w Hajnówce i przebiega następującą trasą: Czyże – Zbucz – Stary Kornin – Dubicze Cerkiewne – Grabowiec – Kleszczele – Czeremcha – Wólka Terechowska - Biała Straż – Wiluki – Piaski (tu łączą się z dwoma innymi szlakami rowerowymi).

Szlak prowadzi zarówno przez tereny leśne, jak i przez tereny rolnicze gdzie można obserwować sposób gospodarowania człowieka. Na szlaku znajdują się również urokliwe cerkwie i wioski z zachowaną architekturą wsi podlaskiej.

Szlak Prawosławnych Świątyń (żółty)

Trasa szlaku przebiega przez pełne uroku wsie i miasteczka okolic Białegostoku oraz Puszczy Białowieskiej. Szlak pokazuje kulturę wyznawców prawosławia. Na trasie spotkamy zabytkowe drewniane cerkwie, kapliczki, krzyże wotywnie. Poszczególne fragmenty trasy pokonujemy pieszo, jednak znacznym ułatwieniem jest podróż samochodem. Warto zobaczyć: Policealne Studium Ikonograficzne w Bielsku Podlaskim; Sobór Św. Trójcy w Hajnówce; wczesnośredniowieczne grodzisko w Hańkach.

Przebieg szlaku:

Białystok - Dojlidy - Halickie - Zwierki - Pasynki - Zabłudów - Ostrówki - Pawły - Ryboły - most na rzece Narew - Ploski - Knoroz - Chrańboły - Rajsk - Hańki-Hryniewiczze Duże - Bielsk Podlaski - Parcewo - Orla - Szczyty - Czyże - Nowoberezowo - Hajnówka - Dubiny - Wasilkowo - Łosinka - Chrabostówka - Narew - IwankiRohozy - Trześcianka - Folwarki Tyłwickie - Topolany - Hieronimowo - Michałowo.

Carski Szlak Studziwody -Hajnówka

Warto zboczyć z głównej trasy aby zobaczyć pobliskie ciekawe wsie takie jak Szczyty, Lady, Cmentarzysko Hrabniak (znajduje się ono w połowie drogi między Czynami a Zbuczem), Grodzisko Okopy (dobrze widoczny z szosy Bielsk Podlaski-Hajnówka).

Szlaki narewckie

Szlaki wytyczone w postaci trzech pętli o różnej długości:

- Mała pętla (długość: 18 km; składa się z dwóch odcinków: 9 km szlak czarny, 9 km szlak zielony): Narewka – Janowo – składnica Szypulowa – Kosy Most – Gruszki – Narewka
- Średnia pętla (długość: 36 km; szlak zielony) : do Kosego Mostu przebieg jak w przypadku małej pętli – Uroczysko Wilczy Szlak (zielony) – Zamosze – Masiewo I – Masiewo II – Olchówka – Guszczewina – Narewka
- Duża pętla (długość: 45 km; składa się z dwóch odcinków: 20 km szlak zielony, 25 km szlak niebieski): do wsi Masiewo I analogicznie jak pętla średnia – ścieżka edukacyjna OTOP Masiewo – Zalew Siemanówka (wieża widokowa „Marusza”) – Siemieniakowszczyzna – Siemanówka – Leśna – Mikłaszewo – Narewka

Szlak łączy wiele ciekawostek przyrodniczych i kulturowych, m.in.: pomnikowe dęby i sosny, „zakochane drzewa”, wieże widokowe, cerkiew, kirkut, Izbę Przyrodniczo-Leśną w Nadleśnictwie Browsk.

Hotelowe Centrum Urody w Białymstoku

Dostępność: całoroczny

Doskonałe miejsce na „rzymskie party” w kameralnym gronie. Goście hotelowi jak również inni miłośnicy wodnego relaksu mają do swojej dyspozycji: saunę suchą i parową dla 5 osób z olejkami zapachowymi, jacuzzi dla 5 osób, panel do hydromasażu, podgrzewaną marmurową ławą. Programy Spa and Wellness. Oferta zabiegów obejmuje cały szereg zabiegów na twarz, ciało, stopy i dłonie. Uzupełnieniem zabiegów jest hydrotterapia, masaże, zabiegi przy użyciu urządzeń i zaawansowanej aparatury. ZABIEGI PI

Pensjonat „Sosenka” w Sochoniach

Dostępność: całoroczny

Dwieście km od Warszawy i sześć km od Białegostoku, na skraju Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej znajduje się pensjonat „Sosenka”, który zaprasza na zabiegi relaksacyjne, antystresowe, odchudzające (diety owocowo-warzywne), rewitalizujące, zdrowotne, kuracje ziołowe.

Osoby lubiące bardziej aktywny odpoczynek zapraszamy na jazdę konną, Nordic Walking, jogging, PILATES, wycieczki po borach Puszczy Knyszyńskiej, na narty biegowe, spotkania z naturą i kulturą regionu. Dobre miejsce na pracę twórczą, integrację grup, szkoleń firmowych wymagających koncentracji.

Pensjonat jest jednym z najlepszych ośrodków leczniczych na Podlasiu. Posiada nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny i wykwalifikowaną kadrę. Na miejscu uzyskać można konsultację: lekarzy specjalistów rehabilitacji medycznej, farmaceutyczną, dietetyczną. Oferta wypoczynkowo - lecznicza pensjonatu „Sosenka” została nagrodzona przez Marszałka Województwa Podlaskiego - Pensjonat otrzymał tytuł Podlaska Marka Roku 2005. Pakiety lecznicze

Centrum SPA w Hotelu Żubrówka w Białowieży

Dostępność: całoroczny

Zabiegi odnowy biologicznej wykonywane są z zastosowaniem kosmetyków ekskluzywnej firmy Pevonia Botanica. Produkty tej Firmy ze względu na swoją potwierdzoną skuteczność w zwalczaniu efektów starzenia i promowaniu wyglądającej młodzieńczo, zdrowej skóry zapewniają właściwą pielęgnację i przynoszą widoczne efekty.
Do dyspozycji Gości korzystających z zabiegów SPA:

zabiegi na Kapsule Dermalife SPA Jet

zabiegi na Kapsule neoQi Harmony Professional

Gabinet Masażu

solarium Mega Sun Tower - nowe, stojące solarium z lampami typu DUO o mocy 180 Wat

Dla Gości hotelowych bez dodatkowych:

sauna sucha "fińska"

sauna wilgotna

fitness wyposażony w nowoczesny sprzęt m.in.: wielofunkcyjny atlas, bieżnia, rowery stacjonarne, pasy masujące, ławka skośna, rower rehabilitacyjny eliptyczny.

6-ścian w Białymstoku

Poniedziałek: 16.00-01.00,
Wtorek: 16.00-01.00, Środa: 16.00-01.00,
Czwartek: 16.00-01.00, Piątek: 16.00-03.00,
Sobota: 16.00-03.00, Niedziela: 16.00-01.00

Przekraczając próg pubu 6-ścian wkraczamy do niecodziennego, niesamowitego świata. Wygodne kanapy, miła obsługa i przyjemna dla ucha muzyka to podstawa najwyższej klasy wypoczynku.

Napewno ucieszą się fani muzyki rock, chillout, new jazz.

W menu kuchnia meksykańska i polska.

Blue Pub w Białymstoku

Poniedziałek: 12.00-03.00,
Wtorek: 12.00-03.00, Środa: 12.00-03.00,
Czwartek: 12.00-03.00, Piątek: 12.00-03.00,
Sobota: 14.00-03.00, Niedziela: 14.00-03.00

-Wygodne kanapy, miła obsługa, konkurencyjne ceny.

-Niebawem atrakcją jest oglądany na 61-calowym ekranie mecz piłki nożnej!

-Fani bilardu mogą grać do woli i całkiem za darmo.

-Jest to miejsce godne polecenia również na chwile spędzone we dwoje.

-Studenckie zniżki na piwo z beczki!

-Bezpłatny, bezprzewodowy Internet!

Amigos w Białymstoku

Poniedziałek: 12.00-03.00,
Wtorek: 12.00-03.00, Środa: 12.00-03.00,
Czwartek: 12.00-03.00, Piątek: 12.00-03.00,
Sobota: 12.00-03.00, Niedziela: 15.00-03.00

Pub jak sama nazwa wskazuje- typowo meksykański. Znajduje się tu kilka sal, bilard, ogromny telebim, szczególnie polecamy na mecze piłki nożnej!

Wnętrze przytulne, na ścianach sombrero i poncha, butelki z meksykańskimi potrawami. Jednak najcenniejszym zabytkiem klubu jest 1500-letni Murmullo - bożek - płaskorzeźba zdjęta z piramidy Azteków, która jest logo klubu.

Gorące latynoskie rytmy grane na żywo nadają wnętrzu pikanterii.

Jest tu ogromny wybór meksykańskich trunków, w przystępnych cenach.

Szczególnym zainteresowaniem cieszy się wino Amigos, wprost z Ameryki Środkowej podawane w dzbanach.

Kino Forum w Białymstoku

Kino Forum prezentuje filmy o różnorodnym repertuarze, tak więc każdy znajdzie tu coś dla siebie. Do dyspozycji została oddana odnowiona, nowoczesna sala.

Wygodne fotele pozwalające na oglądanie filmów w pełnym komforcie.

W kuluarach organizowane są bardzo ciekawe wystawy prac młodych i zdolnych artystów.

Kino Ton w Białymstoku

Znajduje się w zabytkowym budynku w centrum Białegostoku.

Kino posiada najnowszy repertuar filmów polskich i zagranicznych.

Centrum Handlowo -Rozrywkowe Galeria Biała w Białymstoku

Centrum Handlowo-Rozrywkowe GALERIA BIAŁA oferuje zarówno szeroką ofertę handlową firm międzynarodowych, polskich i lokalnych, jak i pierwsze w mieście kino wielosalowe i dużą kręgielnię.

GALERIA BIAŁA powstało w obrębie ulic Mickiewicza, Augustowskiej i planowanej obwodnicy miejskiej jest atrakcją dla klientów nie tylko przez wzgląd na hipermarket Real, profesjonalną kręgielnię z bilardem i kafejką internetową, wielosalowe kino HELIOS, część gastronomiczno-restauracyjną, ale również z uwagi na atrakcyjny dobór markowych sklepów w galerii handlowej m.in.: Carry, CCC, House, Vero Moda, Orsay, Taranko, Vobis, Marconi, Zibi, Media Markt, Mexx, Deep, Pimkie, Esprit, H&M.

Galeria Biała jest pierwszym w Białymstoku centrum handlowym III generacji, łączącym w sobie zarówno część handlową jak i część rozrywkowo-rekreacyjną. Jest to miejsce zakupów i miłego spędzenia czasu, do którego klienci z przyjemnością powracają.

Park Wodny "Tropikana" w Hotelu Gołębiewskim w Białymstoku

Poniedziałek: 08.00-22.00,

Wtorek: 08.00-22.00, Środa: 08.00-22.00,

Czwartek: 08.00-22.00, Piątek: 08.00-22.00,

Sobota: 08.00-22.00, Niedziela: 08.00-22.00

W skład Parku Wodnego Tropikana wchodzi:

- * basen rekreacyjny z falą (długość 15m, szerokość 12m, głębokość do 1,6m)

- * basen sportowy (długość 25m, szerokość 12m, głębokość od 1,6m do 2,3m)

- * 3 baseny z hydromasażem - borowinowym, magnezowo-wapniowym, ługowym - które poprawią samopoczucie, krążenie krwi, uśmierzą bóle mięśni i stawów, zapewnią pełen relaks psychiczny i fizyczny

- * dwa tory zjeżdżalni

- * brodzik dla dzieci (głębokość do 40 cm)

- * trzy sauny: dwie suche i jedna parowa

- * grota solna

- * jaskinia śnieżno-lodowa

Pływalnia Miejska WODNIK w Bielsku Podlaskim

Poniedziałek: 06.00-21.45,
Wtorek: 06.00-21.45, Środa: 06.00-21.45,
Czwartek: 06.00-21.45, Piątek: 06.00-21.45,
Sobota: 06.00-21.45, Niedziela: 06.00-21.45

basen sportowy (25 m x 12,5 m i gł. 1,2 ÷ 1,8 m), z podświetlaną taflą wody
basen rekreacyjny z podświetlaną taflą wody wyposażony w kurtynę wodną,
tryskacze rurowe, hydromasaże ścienne i denne, przeciwpłydy,
zjeżdżalnia rurowa o dł. 100,07 m,
jacuzzi 8- osobowe.

Ogród Bajek "SOWA" w Kaletniku

Poniedziałek: 10.00-18.00,
Wtorek: 10.00-18.00, Środa: 10.00-18.00,
Czwartek: 10.00-18.00, Piątek: 10.00-18.00,
Sobota: 10.00-18.00, Niedziela: 10.00-18.00

„Ogród Bajek Sowa” jest to miejsce, do którego przyjeżdżają indywidualne osoby dorosłe wraz z dziećmi, a także grupy zorganizowane dzieci z przedszkoli i szkół. Wypożyczając stroje dzieci będą mogły przebierać się w różne postacie z bajek. Wykorzystując wielkie tablice z ilustracjami z bajek będzie można zrobić pamiątkowe zdjęcia. Dla małych dzieci został urządzony kącik bajkowy z Domkiem Kubusia Puchatka ze zjeżdżalnią i basenikiem oraz Domek Ogrodnika. W sklepiu z pamiątkami można zakupić bajkowe zabawki. Organizowane są dla dzieci przyjęcia okolicznościowe: bale przebierańców andrzejk, mikołajki, Dzień Dziecka, jak również przyjęcia urodzinowe i imieninowe. Ogród Bajek zaprasza również do uczestniczenia w warsztatach bębniarskich, które odbywają się w specjalnym „Kamiennym Kręgu”. Uczestnikiem warsztatów może zostać każdy, niezależnie od wieku, wiedzy i umiejętności; również te osoby, które nie miały wcześniej doświadczeń muzycznych. Wszystkich, którzy mieliby ochotę zapraszamy do skorzystania z energii piramidy, która zapewni wspaniały wypoczynek i regenerację sił.

Beneficjentem projektu jest Polska Organizacja Turystyczna,
a wykonawcą konsorcjum firm PanMedia Western Sp. z o.o. i Bimers Sp. z o.o.

ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007 – 2013